

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 275 (8591) ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI, 29 dekabr 2020-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Azərbaycan xalqı torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını İlham Əliyevin fəaliyyətinin ən uğurlu nəticəsi kimi qiymətləndirir

Baş çatmaqda olan 2020-ci il Azərbaycan tarixinin ən əlamətdar dövrlərindən biri kimi yadda qaldı. Bu il ordumuz 30 ilə yaxın idi ki, işğal altında olan torpaqlarımızı azad edərək hər bir azərbaycanlının böyük səbirsizliklə gözlədiyi qələbənin sevincini xalqımıza yaşadı. Artıq Dağlıq Qarabağ problemi yoxdur və Azərbaycanın bu tarixi orazısında ikinci erməni dövləti yaratmaq iddialarına birdəfəlik son qoyulub.

Vətənpərvərliyin, qətiyyətin və yenilməzliyin təcəssümü

Xalqımızın intizarında olduğu bu tarixi reallığı müəllifi isə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevdir. Çünki məhz İlham Əliyevin ötən 17 ildə həyata keçirdiyi kompleks inkişaf siyasəti, respublikamızın yüksəlişi bizi sürətlə bu qələbəyə yaxınlaşdırdı. Bu siyasət hər bir uğuru ilə torpaqlarımızın azad edilməsi üçün tarixi şəraitin formalaşmasını təmin etdi, ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunmasının konturlarını çizdi. İlham Əliyev Ali Baş Komandan kimi ordumuzu qarşıda dayanan bütün vəzifələri yerinə yetirməyə qadir mükəmməl hərbi gücə çevirdi, ötən illər ərzində siyasi-diplomatik ustalıqla davamlı şəkildə Ermənistanın ifşasına nail oldu.

Vətən müharibəsinin 44 gün ərzində isə Azərbaycan xalqı bir daha öz rəhbərinin vətənpərvərliyinin, qətiyyətinin, yenilməzliyinin şahidi oldu. Məhz bu amillər xalqımızı bir amal uğrunda tarixdə görünməmiş dərəcədə həmrəy etdi. Məhz İlham Əliyevin torpaqlarımızın azadlığı uğrunda ilk gündən nümayiş etdirdiyi hərbi-siyasi əzmkarlığı hər bir azərbaycanlını öz rəhbərinin ətrafında daha sıx birləşdirdi.

Azərbaycan ictimaiyyəti hər gün İlham Əliyevin qələbə xəbərlərini gözlədi və dövlət başçısının hər müddəsinə bayram etdi. Ali Baş Komandanın xalqa hər bir müraciəti tarixi hadisəyə çevrilərək xalqımızı daha da ruhlandırdı, Ermənistan üzərində tam qələbəni sürətlə yaxınlaşdırdı.

Prezidentin fəaliyyətinin bütün istiqamətləri təqdir olunur

Azərbaycan cəmiyyəti haqlı olaraq bu qələbənin qazanılmasında Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tarixi rolunu yüksək qiymətləndirir. Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi bu günlərdə açıqladığı "Prezidentin fəaliyyəti ictimai rəydə: Vətən müharibəsi və 2020-ci ilin yekunları" adlı rəy sorğusunun nəticələri də bunu təsdiqləyir.

Sorğuda respondentlərə Prezidentin fəaliyyətinin müxtəlif istiqamətləri üzrə səmərəliliyinin dəyərləndirilməsi, Qarabağın hərbi yolla azad edilməsinə inamın əsasında duran amillərin öyrənilməsi, Vətən müharibəsində Qələbəmizi təmin edən əsas hansı amillərin olması, müharibə və pandemiyə dövründə əhəlinin hiss etdiyi əsas təhlükələrin öyrənilməsi və s. istiqamətlər üzrə suallar ünvanlanıb.

Respondentlərin 96,4 faizi Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını 2020-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyəti-

nin ən uğurlu nəticəsi kimi qiymətləndirib. 75,2 faiz respondent dövlət başçısının müharibə veteranları və yaralı hərbiçilərlə görüşməsinə və işğaldan azad olunmuş torpaqlara səfərlərini təqdir edib. Rəyi öyrənilənlərin 65,6 faizi Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xalqa daim qələbə müraciətləri etməsinə, 62,1 faiz xarici kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibələrini və hücum diplomatiyasını 2020-ci ildəki fəaliyyətləri sırasında dəyərləndirib.

Ümumiyyətlə, sorğuda iştirak edənlərin əhəmiyyətli hissəsi əvvəlki dövrlə müqayisədə müharibə dövründə ölkəmizin beynəlxalq informasiya məkanında mövqeyini müsbət qiymətləndirib. Ölkəmizin beynəlxalq informasiya məkanında mövqeyini çox yaxşı qiymətləndirən 78,6 faiz respondentin 66,5 faizi Prezidentin xarici mediaya müsahibələrini mün-təzəm olaraq izlədiklərini bildirib. Dövlət başçısının xalqa müraciətlərini respondentlərin 72,2 faizi mün-təzəm izləyib.

Ardı 2-ci səh.

Yol infrastrukturunu layihələrinin genişləndirilməsi, müasirləşdirilməsi istiqamətində atılan növbəti mühüm addım

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 7,5 kilometrliyindən Masazır dairəsinədək olan hissəsinin yenidən qurulması çərçivəsində görülən işlərlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolunun 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak edib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda son illərdə mühüm sosial və iqtisadi əhəmiyyəti ilə seçilən infra-

struktur layihələri həyata keçirilir. Bunlar ümumilikdə ölkəmizin iqtisadi potensialını möhkəmləndirir, əhəlinin sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlərə böyük töhfə verir. Dövlət başçısının sərəncamı və tapşırıqlarına uyğun inşa olunan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil magistralı yol infrastrukturunu layihələrinin genişlənməsi,

onların daha da müasirləşdirilməsi istiqamətində atılan növbəti mühüm addımdır. Bu layihə çərçivəsində yolun 7,5 kilometrliyindən Masazır dairəsinədək olan hissəsinin yenidən qurulması başa çatıb.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov işlərin icrası ilə bağlı dövlət başçısına məlumat verdi. Layihə çərçivəsində Xırdalan dairəsinin altından keçən avtomobil tunelini genişləndirilib. Hər bir istiqamət üzrə əlavə tunellər inşa edilib. Bundan başqa, yenidənqurma işləri zamanı Xırdalan dairəsinə qalxan və düşən hissələrdə iki hərəkət zolaqlı yol inşa olunub.

Ardı 2-ci səh.

Ardı 2-ci səh.

Büdcə zərfinə daxil olan məsələlər ikinci oxunuşda qəbul olundu

Dekabrın 28-də Milli Məclisin növbəti iclası keçirildi. Spiker Sahibə Qafarova iclası açaraq bildirdi ki, gündəliyə 12 məsələ daxil edilib. Gündəliyin 9 məsələsi "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan sənədlər idi.

İlk olaraq "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirəyə çıxarıldı. Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Mirkisilili bildirdi ki, 2021-ci ilin büdcəsində büdcə gəlirləri 1 milyard 303 milyon manat artıraraq 25 milyard 427 milyon manata, xərcləri isə 1 milyard 50 milyon manat artıraraq 28 mil-

yard 543 milyon manata çatdırılıb. Büdcə kəsirinin 3 milyard 116 milyon manat, inflasiyanın 3 faiz, ÜDM artımının gələn il üçün 3,4 faiz, neftin qiymətinin isə 40 dollar olması nəzərdə tutulub. Ölkənin müdafiə potensialının gücləndirilməsi və Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki təminatının daha da yaxşılaşdırılması üçün ayrılan xərclər 500 milyon manat, sosialyönlü xərclər isə 563 milyon

manat artırılıb. Hər iki istiqamətdə xərclər Prezident İlham Əliyevin bu sahələrdə apardığı xüsusi siyasətin maliyyə təminatını təmin etmək məqsədi daşıyır.

Qeyd olundu ki, layihənin Milli Məclisin iclasında birinci oxunuşda müzakirələri zamanı 36 deputat çıxış edib, komitədə həmin çıxışlarda qaldırılan məsələlər müzakirə edildi.

Deputatlardan Emin Hacıyev, Tahir Kerimli, Fəzail

Ağamalı büdcə layihəsinin ikinci oxunuşu barədə fikirlərini bildirdilər. "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul olundu.

Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin ikinci oxunuşda müzakirəyə təqdim etdi. Diqqətə çatdırdı ki, layihənin birinci oxunuşda müzakirəsi zamanı 7 deputat çıxış edərək dəyərli təkliflər verib. Həmin təkliflər komitədə müzakirə olunub və əlaqədar qurumlara məlumat verilib. Gələcəkdə onların mümkün olanları nəzərə alınacaq.

Ardı 3-cü səh.

İtaliya Qarabağda yeni infrastruktur qurmaqda yaxın köməkçimizdir

Prezident İlham Əliyev böyan edib ki, Azərbaycan işğaldan azad olunan ərazilərində dost ölkələrin şirkətləri ilə birlikdə çalışacaq. Bu ölkələr sırasında İtaliyanın özünəməxsus yeri var.

Azərbaycan və İtaliya arasında istər siyasi, istərsə də iqtisadi münasibətlər yüksək səviyyədedir. Son illərdə hər iki ölkənin dövlət başçıları və nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı səfərləri bunun bariz nümunəsidir. Bu səfərlər zamanı bir çox önəmli sənədlər imzalanıb. Onların arasında Çoxölcümlü Strateji Tərəfdaşlıq haqqında sənəd xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Sənəd iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın daha yüksək səviyyəyə çatdırılmasına xidmət edir.

Ardı 4-cü səh.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 28.12.2020
Ümumi yoluxanların sayı	215483
Yeni yoluxanların sayı	772
Ümumi sağalanların sayı	172019
Yeni sağalanların sayı	3048
Aktiv xəstə sayı	40926
Ümumi test sayı	2163064
Ümumi ölmə sayı	2538
Bu günkü test sayı	9502
Bu günkü ölmə sayı	39

Müsbət dinamika arxayınlıq yaratmamalıdır

2020-ci il başlayandan beşəriyyət gözəgörünməz virusla, koronavirusla, sözün əsl mənasında, savaşa atılıb. Dünyanın gördüyü, insan oğlunun əslrəldir alışdığı həyat tərzini dəyişən global pandemiya-yə qarşı mübarizəyə bütün dövlətlər aylardır səfərbər olub.

Amma təəssüf ki, hələ də bu savaşa COVID-19 adlı belə irəlidedir. Bütün sayılar infeksiya ilə mübarizəyə və profilaktika tədbirlərinə yönəlsə də, pandemiyanın qarşısını almaq hələ də mümkün deyil. Çinin Uhan şəhərində "ayaq açmış" planetin 213 ölkə və bölgəsinə yayılan koronavirusa yoluxanların ümumi sayı 81 milyon nəfəri ötüb, vəfat edənlərin sayı isə 2 milyona yaxınlaşır.

Ardı 4-cü səh.

Milli Məclisin iclasında

Büdcə zərfinə daxil olan məsələlər ikinci oxunuşda qəbul olundu

Əvvəlki 1-ci səh.

Komite sədri dedi ki, DSMF-nin büdcəsinin gələn il üçün həm gəlirlərdə, həm də xərclərdə 7,6 faiz artım olacaq, pensiyaların artım dinamikası davam edəcək, pensiyalar təxminən 9,3 faiz artacaq. Əmək pensiyalarının orta aylıq məbləğinin 38 manatadək artaraq gələn il ölkə üzrə 340 manata, yaşa görə pensiyaların orta aylıq məbləğinin isə 370 manata çatacağı proqnozlaşdırılır ki, bu da Prezident İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü sosial siyasətin bariz nümunəsidir.

Müavinətlərdə də xeyli artımlar proqnozlaşdırılır və bütövlükdə DSMF-nin gələn il üçün büdcəsi aztəminatlı və təndəşlərimizin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsində etibarlı təminat yaradacaq.

Müzakirələr zamanı komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Soltan Məmmədov, Fazil Mustafa, Elman Nasirov, Bəhrux Məhərrəm, Mələhat İbrahim-qızı, Aydın Mirzəzadə, Aqil Abbas fikirlərini bildirdilər və təklifləri səsləndirdilər. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Daha sonra "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) müzakirəyə çıxarıldı. Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev bildirdi ki, gələn il üçün ehtiyac meyarının həddinin daha 10 manat və yaxud 6,2 faiz artırılaraq, 170 manat məbləğində olması nəzərdə tutulur. Layihə ikinci oxunuşda qəbul olundu.

"Büdcə sistemi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsini Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, dəyişiklik texniki xarakter daşıyır. Belə ki, 2019-cu ildən DSMF-nin təşkilatı-hüquqi forması dəyişdiyindən qanunda "sosial təminat və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) büdcəsi"nin sözləri dəyişdirilərək "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsi" yazılması nəzərdə tutulur.

Deputat Aydın Hüseynov fikirlərini dinlədikdən sonra qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Komitə sədri Musa Quliyev mahiyyətcə bir-birə yaxın olan növbəti üç məsələni ikinci oxunuşda müzakirəyə təqdim etdi. Bildirdi ki, "Sosial sigorta haqqında" qanuna təklif olunan dəyişiklik DSMF-nin statusunun dəyişdirilərək publik hüquqi şəxsə çevrilməsi ilə bağlıdır.

"Əmək pensiyaları haqqında" və "Sosial müavinətlər haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə məsələlərin mahiyyəti isə pensiya və sosial müavinət təyinatında sosial sigorta prinsiplərinin gücləndirilməsi, bəzi kateqoriyaya aid şəxslər üçün nəzərdə tutulan pensiya əlavələrinin və sosial müavinət növlərinin Prezident təqaüdü ilə birləşdirilməsi, sigorta stajı sahəsində güzəştlərin daha iki il müddətində artırılması, pensiya təyinatının elektronlaşdırılması istiqamətində islahatların dərinləşdirilməsi məqsədi daşıyır.

Qısa müzakirədən sonra hər üç qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul olundu.

İclasda "Siyasi partiyalar haqqında" qanuna dəyişiklik-

lən edilməsi barədə qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarıldı. Milli Məclis sədrinin müavini, parlamentin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli dedi ki, qanun layihəsi üçüncü oxunuşun bütün tələblərinə cavab verir.

Deputat Fazil Mustafanın və komitə sədri Siyavuş Novruzovun fikirləri dinlədikdən sonra qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Qısa fəsilədən sonra Milli Məclis öz işini davam etdirir. Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova diqqətə çatdırdı ki, gündəliyə iki məsələnin əlavə olunması təklif olunur. Bunlar Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (birinci oxunuş) və "Dövlət borcu haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihələridir.

"Müflisəmə və iflas haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələri (birinci oxunuş) barədə məlumat verən Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsəli bildirdi ki, hər iki layihədə təklif olunan dəyişiklik Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında "Müflisəmənin həlli", "Vergilərin ödənilməsi" və "Ömləkin qeydiyyatı" indikatorları üzrə kreditörün hüquqlarının müdafiəsinin təkmilləşdirilməsi, habelə sərf olunan müddət, prosedür və xərclərin optimallaşdırılması məqsədi ilə hazırlanıb və ölkəmizin "Doing Business" hesabatında qeyd olunan indikatorlar üzrə mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur.

Deputatlardan Razi Nurullayev və Rüşət Quliyev fikirlərini dinlədikdən sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edildi.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi barədə (birinci oxunuş) məlumat verən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili bildirdi ki, qanuna iki məd-
dinin əlavə edilməsi təklif

olunur. Birinci maddə iri neft emalı zavodunun (İllik emal gücü 3 milyon tondan az olmayan) yenidən qurulması çərçivəsində avadanlıqların və materialların ixalına 2021-ci ildən etibarən 2 il müddətində ƏDV-dən azad olunmasını özdə ehtiva edir.

Bələ ki, 2018-ci ildən etibarən Azərbaycanda Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun yenidən qurulması zamanı istifadə olunaçaq xaricdən gətirilən avadanlıqlara ödənilən ƏDV-nin ARDNŞ-ə geri qaytarılması mexanizmi var idi. Avadanlıqlar alınmış gətirildikdən sonra ödənilirdi, sonra isə həmin vəsait Dövlət Neft Şirkətinə geri qaytarılırdı. Bu mexanizmi iki il diqqətə çatdırıldı. Bu dəyişiklik həmin mexanizmin ləğv olunmasını və idxal zamanı alınmasını özdə ehtiva edir.

İkinci maddə isə ölkəmizə koronavirus infeksiyasına qarşı vaxsınların idxalı zamanı həmin vaxsınların və şprislərin 2021-ci il yanvarın 1-dən idxalda ƏDV-dən azad olunmasını nəzərdə tutur. Bu, daha aşağı qiymətə daha çox əhəlinin vaksinasıya olunmasını imkan verəcək.

Deputat Qüdrət Həsənov quliyev fikirlərini dinlədikdən sonra layihə birinci oxunuşda təsdiq edildi.

Tahir Mirkişili "Dövlət borcu haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihəsinə dəyişiklik təqdim etdi. Qeyd etdi ki, qanunla hər bir büdcədən-kənar fondla büdcə arasında olan əlaqə tənzimlənir. Təminat Fondu da büdcədən-kənar bir fondur. Onun yaradılmasının əsas məqsədi dövlət zəmanəti ilə dövlət şirkətlərinin götürdüğü borca xidmət mexanizminin yaradılmasıdır. Təminat Fondu bu borcu özü ödəyir, daha sonra isə dövlət şirkətləri götürdüğü borcları görə aılıq, illik ödəmələri həmin fonda ödəyir. İndiyədək qanunda dövlət bələdiyyələrindən Təminat Fonduna ödəmənin mexanizmi mövcuddur, amma əks mexanizmi mövcud deyil. Bu dəyişiklik həmin əks mexanizmi yaradılması məqsədini daşıyır.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edildi.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Hikmət HACIYEV: "Mədəni irsin qorunması ümumbəxəri öhdəlikdir və UNESCO tərəfindən siyasi məqsədlər üçün istifadə olunmamalıdır"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev AZƏRTAC-a məxsusi müsahibə verib. Müsahibəni təqdim edirik.

- Hikmət müəllim, 2020-ci il dekabrın 23-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Zəngilan rayonuna səfəri zamanı qeyd etdi ki, Azərbaycan 30 il ərzində dəfələrlə UNESCO-ya müraciət edərək işğal olunmuş ərazilərimizdə məscidlərimizin və tarixi abidələrimizin işğalçı Ermənistan tərəfindən dağıldığını, erməniləşdirildiyini bildirib. Lakin UNESCO bir dəfə də olsun missiya göndərməyib. 30 il Azərbaycanın missiya ilə bağlı çağırışlarına cavab vermədiyi halda son dövrlər UNESCO-nun ölkəmizə missiya göndərmək istəyini necə izah etmək olar?

- Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Ermənistan işğal edilmiş ərazilərimizdə xalqımızın mədəni, tarixi və dini abidələrinin qəsdən dağıdılması və ya erməniləşdirilməsi kimi qanunsuz əməllər həyata keçirib.

Həmin ərazilərdə Ermənistan tərəfindən 927 kitabxana, 60-dan çox məscid, 44 məbəddə, 473 tarixi abidə, saray və muzeylər dağıdılıb, eləcə də 40.000 muzey eksponatı qanunsuz olaraq dağıdılıb.

Ermənistanın qanunsuz əməllərini aradan qaldırmaq və qarşısını almaq məqsədilə Azərbaycan dəfələrlə UNESCO missiyasının işğal olunmuş ərazilərimizə göndərilməsi təklifi ilə çıxış edib. İşğalçı dövlət olan Ermənistan isə qeyri-konstruktivlik nümayiş etdirərək Azərbaycanın UNESCO missiyasına ilə bağlı bütün çağırışlarını qarşısını alıb.

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistanın qanunsuz əməlləri barədə beynəlxalq ictimaiyyət, o cümlədən UNESCO bütün bu illər ərzində davamlı şəkildə məlumatlandırılıb. Bu məqsədlə bir sıra nəşrlər hazırlanıb. Məsələn, 2007-ci ildə "Azərbaycana qarşı müharibə - mədəni irsə hücum" adlı kitab hazırlanıb və UNESCO-ya təqdim edilmişdir. Bu kitabda ölkəmizin işğal edilmiş ərazilərində Ermənistan tərəfindən dağıdılmış mədəni və dini abidələrin siyahısı, onların qəsdən erməniləşdirilməsi, Alban kilsələrinin erməni kilsələri kimi təqdim edilməsi barədə geniş məlumatlar yer alıb. Amma UNESCO tərəfindən adekvat reaksiya verilmədi.

Hələ 2008-ci ildə UNESCO-nun o zamankı Baş direktoru Kojiro Matsuno ölkəmizə səfəri zamanı Azərbaycanı ziyarət etmişdi. O zaman Baş direktor məsələni izlədiklərini və missiyanın vaxtı haqqında dəqiq fikir söyləyə bilmədiyini qeyd etmişdi.

Yadımdadır, Xarici İşlər Nazirliyində mətbuat xidmətinin rəhbəri olduğum zaman bu mövzu ilə bağlı bir sıra açıqlamalarla çıxış etmişdim. 2015-ci ildə müsahibələrin birində qeyd etmişdim ki, Azərbaycan UNESCO-nu ölkəmizin işğal olunmuş ərazilərində maddi-mədəni irsin dağıdılması hallarını aradan qaldırmaq və monitorinq aparmaq üçün missiya göndərməyə dəvət edir. Amma Ermənistan bu missiyanın həyata keçirilməsinə imkan vermirdi. Çünki missiya həyata keçirilməyi təqdim edən işğal olunmuş ərazilərdə xalqımıza aid maddi-mədəniyyət abidələrinə qarşı vandalizm halları sənədləşdiriləcək və beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

2016-cı ildə Ağdamın Cümə məscidinin Ermənistan tərəfindən hərbi məqsədlə istifadə edilməsi barədə məlumatlar daxil olmuşdu. Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatında bildirilmişdi ki, bu, beynəlxalq hüququn, o cümlədən 1954-cü il Silahlı münaqişələr zamanı mədəni milliyyətin qorunması üzrə Haqqa Konvensiyasının kobud şəkildə pozulmasıdır.

Odur ki, rəsmi Yerevan indi təmsal göz yaşları tökmək və siyasi möhtakılıqla məşğul olmaq əvəzinə, UNESCO missiyasına neyş görə imkan vermədiyinə aydınlıq gətirməlidir. Təəssüf ki, UNESCO da bu məsələdə prinsipliyyət, qətiyyət nümayiş etdirmədi, hətta bəyanat belə vermədi.

2020-ci il tariximizə qızıl hərflərlə yazıldı. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Nəticədə bütün dünya Ermənistanın mədəni irsinə qarşı törətdiyi vəhşiliklərin, barbarlığın bir daha şahidi oldu. Bu yaxınlarda Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə biz ölkəmizdə akkreditə olunmuş diplomatlarla işğaldan azad edilmiş Füzuli və Ağdam şəhərlərinə apardıq. Orada biz binalar, abidələr dağıdılıb, sökülüb. Ağdamda Qarabağ xanlarının dəfn edildiyi tarixi "İməret" qəbiristanlığının dağıldığını və təhqir olduğunu gördük.

İşğal edilmiş ərazilərimizdə muzey eksponatları, əlyazmalar, xalçalar, tarixi zinat əşyaları Ermənistan tərəfindən qanunsuz olaraq dağıdılıb, mənimisənilib və xaricə satılıb. Məsələn, məşhur Azərbaycan sairəsi Xurşidbanu Nəvəvənin Şuşadakı ev-muzeyi dağıdılıb və muzeydə toplanmış yüzlərlə nadir sənət incisi, rəsm əsərləri, xalçalar, miniatür, xatirə əşyaları, arxeoloji nümunələri işğalçı tərəfindən dağıdılaraq talan edildi. Ağdamdakı məşhur Çörək muzeyi dağıdılıb. Bir çox dəyərli Qarabağ xalçaları Ermənistanla aparılıb və xaricə satılıb. Dünya əhəmiyyətli arxeoloji abidə olan Azix mağarasında və Ağdamda Er-

mənistan tərəfindən qanunsuz arxeoloji qazıntılar aparılıb və dəyərli tapıntıları Ermənistanla aparılıb. Faktiki olaraq Ermənistan dövlət səviyyəsində vandallıq, talançılıq, soyğunçuluq siyasəti həyata keçirib.

Ermənistanın bu kimi addımları beynəlxalq humanitar hüququn, xüsusilə "Silahlı münaqişə zamanı mədəni milliyyətin qorunması haqqında" 1954-cü il Haqqa Konvensiyasının və UNESCO-nun "Mədəni milliyyətin qorunması haqqında" ölkəyə gətirilməsi, ölkədən çıxarılması və milliyyət hüququnun başqasına verilməsinin qadağan olunması və qarşısının alınması yönəldilmiş tədbirlər haqqında" 1970-ci il Konvensiyasının kobud şəkildə pozulmasıdır.

Ermənistanın bu qanunsuz əməllərinə görə məsuliyyət daşıyır, bu əməllərə görə cavab verməli və oğurladığı daşına bilən mədəni irs nümunələrini öz qanuni sahibi olan Azərbaycana qaytarmalıdır.

Ermənistanın törətdiyi vəhşiliklər, vandallıq, talançılıq barədə son aylarda dünya mediasında çoxsaylı məlumatlar gətirdi, reportajlar hazırlandı. UNESCO Ermənistanın bu qanunsuz əməllərinə adekvat reaksiya verməli və bunları pisləməlidir. Lakin paradoksal odur ki, həm Vətən müharibəsinin gedişatı zamanı, həm də ondan sonra UNESCO anlaşmaz, reallıqdan uzaq və yanlış istiqamətə olan bir sıra bəyanatlarla çıxış etdi. Bu günlərdə isə UNESCO-nun Baş direktorunun müavini missiya ilə bağlı Azərbaycandan cavab gözlədikləri barədə açıqlama verib.

İlk növbədə, bildirmək istədim ki, bu açıqlamanın məzmunu və tərzini Azərbaycan tərəfi üçün qəbul edilməz və açıq-aşkar qərəzli mahiyyət daşıyır. Azərbaycan multikultural və tolerant ölkə olaraq öz ərazisində yerləşən bütün mədəni, dini abidələrin qorunmasını təmin edir. İstər müsəlman abidəsi olsun, istər yəhudi, istər də xristian. Elə təkcə bir fakt - bu yaxınlarda Qəbələnin Nic qəsəbəsində yerləşən Məşhəd Məryem Ana Alban kilsəsinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən əsaslı şəkildə bərpa edilməsi bunun bariz nümunəsidir.

UNESCO və bəzi dövlətlərin Azərbaycanı qələbədən sonra missiya məsələsinə qabartmaları bizdə bir sıra suallar doğurur. Bəs əvvəllər UNESCO missiya göndərmirdi? İşğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində məscidlər dağıdılındı, orada donuz, inək saxlanıldı UNESCO buna niyə reaksiya vermirdi?! Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi, elə çıxır ki, məscidi dağıtmaq olar?!

Amma ortada heç bir əsas olmadığı halda işğaldan azad edilmiş ərazilərdəki xristian abidələrinin taleyi bəzilərini, o cümlədən UNESCO rəhbərliyini "yaman narahat edir". Bir daha vurğulamaq istədim ki, biz ölkəmizdə olan bütün diqlərə aid abidələrə böyük hörmətə yanaşırıq və onları mühafizə edirik. Lakin UNESCO-nun reaksiyasından belə təəsürat yaranır ki, sanki xristian abidələri müsəlman abidələrindən daha önəmli-dir. Bu, onu göstərir ki, məsuliyyətin əslilə olmayaraq bütün dini, mədəni abidələr qorunmaq istəyən halda, UNESCO və bəzi siyasi dairələr tərəfindən açıq-aşkar dini zəmində ayrı-seçkilik edilir. Bütün bunlar siyasi riyakarlığın və ikili standartların bariz nümunəsidir.

Burada bir faktı da vurğulamaq istədim. 2018-ci ilin yanvarında Azərbaycanın xarici işlər naziri o zaman yeni seçilmiş Baş direktor Odre Azuley ilə görüşdə işğal altında olan ərazilərimizə UNESCO missiyasının göndərilməsi məsələsinin bir daha qaldırılması.

- Bəs Odre Azuley-in bu məsələyə münasibət necə olmuşdu?

- Çox maraqlıdır ki, O. Azuley bildirmişdi ki, UNESCO humanitar təşkilatdır və bu səbəbdən də siyasi məsələlərə müdaxilə etməz. Amma indiki istəməli iki il keçəndən sonra artıq dəyərən UNESCO-nun humanitar təşkilat olduğu "yadımdan çıxıb". Azərbaycanın şanlı Vətən müharibəsindən sonra UNESCO rəhbərliyi niyə belə tez mövqeyini dəyişdi? Nədən bir məsələ ilə bağlı təşkilatda davamlı mövqə yoxdur?! Əlbəttə, belə yanaşma Azərbaycan və ümumiyyətlə, beynəlxalq ictimaiyyətin digər məsuliyyətli üzvlərini qane edə bilməz. Sözügedən görüşün yazısı bizim diplomatik arxivdə saxlanılır.

Aydın şəkildə seçilir ki, Azərbaycanın əldə etdiyi Zəfər nəticəsində regionumuzda yaranmış yeni reallıq bir çox siyasi dairələri narahat edir və onlar bunla barışa bilmirlər. Təəssüf doğuran bir haldır ki, UNESCO da ya məqsədlə şəkildə, ya da bilməyərəkən bu proseslərə cəlb olunub. UNESCO rəhbərliyi bu siyasətdən ibt cəkməlidir. UNESCO hökumətlərarası bir təşkilatdır və öz fəaliyyətini mandatına uyğun olaraq effektiv və qərəzsiz surətdə həyata keçirməlidir. UNESCO rəsmiləri vətəndaş olduqları dövlətlərin milli gündəliyini irəliçiləməklə məşğul olmamalıdır. UNESCO hansısa dövlətin siyasi təsir alətinə çev-

rilməməlidir. Bu, onun imicinə, müstəqilliyinə çox böyük bir zərərdir. Mədəni irsin qorunması ümumbəxəri öhdəlikdir və siyasi məqsədlər üçün istifadə olunmamalıdır.

- Hazırda Azərbaycanın UNESCO-nun missiyası ilə bağlı mövqeyi necədir?

- Bilirsiniz, Azərbaycanın mövqeyi haqlıdır və davamlıdır. Yeni dünən olduğu kimi, bu gün də Azərbaycan UNESCO missiyasının təşkilinə qarşı çıxır. Sadəcə, beynəlxalq hüquqa və müvafiq prosedurlara uyğun davranılmaldır. Təhlükəsizlik şəraiti imkan verəndi zaman missiyanın aydın mandatı və tərkibi Azərbaycan və UNESCO arasında razılaşdırılmalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmət olunmalıdır.

Hazırda Mədəniyyət Nazirliyi işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdəki mədəni abidələrimizin vəziyyətinə qiymətləndirir və bu məlumatları UNESCO-ya təqdim edəcək. Ermənistan digər sahələrdə olduğu kimi, işğal zamanı Azərbaycan xalqının bu torpaqdakı izini silmək məqsədilə həyata keçirdiyi mədəniyyət soyqırımına və terroruna görə cavab verməlidir.

- Belə xəbərlər yayılır ki, UNESCO UNITAR ilə birgə Qarabağda müəyyən layihələr həyata keçirmək istəyir. Azərbaycan buna münasibət necədir?

- Bəli, biz də bu barədə eşitmışıq. Bu iki təşkilat peykar vasitəsilə Qarabağda müşahidələr aparmaq və mədəni irsin qorunması ilə bağlı oradakı vəziyyəti qiymətləndirmək istəyir. Birmanalı şəkildə bildirmək istəyəm ki, belə özəfəaliyyət qəbul edilməz. Həm UNESCO, həm də UNITAR BMT təşkilatlarıdır. Onlar beynəlxalq hüquqa və BMT-nin müvafiq qaydalarına uyğun hərəkət etməlidirlər. Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və orada həyata keçirilən istənilən fəaliyyət Azərbaycanla razılaşdırılmalıdır. Əks halda tərifimizdən və, birbaşa olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı həzmatsızlik kimi qiymətləndiriləcək və adekvat reaksiya verəcəkdir.

- Hikmət müəllim, Azərbaycan silahlı münaqişələr zamanı mədəni irsin qorunması istiqamətində UNESCO-da başqa hansı işlər aparmışdır? Ümumiyyətlə, UNESCO ilə münasibətlərinizin gələcəyi barədə nə deyə bilərsiniz?

- UNESCO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycan silahlı münaqişələr dövründə mədəni abidələrin qorunması məsələsinə xüsusi diqqət ayırıb. Azərbaycan 2011-ci ildə UNESCO-nun silahlı münaqişələr zamanı mədəni milliyyətin qorunması üzrə komitəsinə üzv seçilib və onun çərçivəsində fəal üzv kimi təşəbbüslər çıxış edib. 2012-2013-cü illərdə komitə çərçivəsində "İşğal edilmiş ərazilərdə mədəni abidələrin qorunması" adlı sənəd müzakirə edilmiş və qəbul olunub. Ölkəmizin təşəbbüsü və fəal iştirakı ilə hazırlanmış bu sənəd dünyada olan münaqişələr zamanı, işğal altındakı ərazilərdə UNESCO Katibliyinin mədəni abidələrin qorunması ilə bağlı atmalı olduğu addımları ehtiva edirdi.

Azərbaycanın özü işğaldan əziyyət çəkmiş bir ölkə kimi neinki yalnız işğal olunmuş ərazilərimizdə, eləcə də bütün dünyada mədəni abidələrin dağıdılması məsələsinə həssaslıqla yanaşır və UNESCO ilə bu sahədə əməkdaşlığa daim önəm verir. Bizim düzgün-cəmiyyət belə olub ki, mədəni irs yalnız ayrıca bir xalqa deyil, bütün bəşəriyyətə məxsusdur.

2016-cı ildə UNESCO tərəfindən Mədəni abidələrin qorunması üzrə ilk "Hərbi bələdçi" hazırlanıb. Bu bələdçi çox önəmli nəşirdir və fərqli dillərə tərcümə ediləcək bir çox dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən NATO tərəfindən istifadə edilir. Bələdçinin hazırlanması üçün maliyyə töhfəsinin məhz Azərbaycanı verib. Həmçinin onun müəllifləri arasında İtaliya, İngiltərə, Fransa mütəxəssisləri ilə yanaşı, Azərbaycanlı ekspert də yer alıb. Bu, ölkəmizin mədəni abidələrin qorunması sahəsinə verdiyi önəm, eləcə də bu sahədə olan nüfuzunun göstəricisidir.

Həmçinin UNESCO-nun ən mötəbər qurumlarından olan Ümumdünya İrs Komitəsində 2015-2019-cu illər ərzində üzvlüyü zamanı da Azərbaycan silahlı münaqişələr zamanı mədəni irsin qorunması məsələsinə daim gündəmdə saxlayıb.

Sualınızın ikinci hissəsinə gəlincə isə deməliyəm ki, UNESCO ilə əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın daim diqqət mərkəzində olub. Təsədüfi deyil ki, Mehriban xanım Əliyeva 2004-cü ildə Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı və milli musiqi irsinin qorunub saxlanılması və inkişaf etdirilməsində xidmətlərinə görə UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görüldü. Məhz onun təşəbbüsü və dəstəyi ilə isə Ermənistanla, istərsə də xarici ölkələrdə mədəni irsin qorunması sahəsində önəmli layihələr həyata keçirilib, məktəblər inşa edilmiş, məscidlər, kilsələr, tarixi abidələr bərpa olunub.

Beynəlxalq hüquqa, beynəlxalq humanitar fəaliyyətə, multikulturalizmə böyük əhəmiyyət verən Azərbaycan UNESCO ilə bundan sonra da səmərəli, konstruktiv, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlığa hazırdır. Azərbaycan UNESCO-dan da özünə münasibətdə eyni yanaşmanı gözləyir.

Vətən müharibəsi qaziləri daim diqqət mərkəzindədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva hər zaman şəhid ailələrinə, Qarabağ müharibəsi əlillərinə və onların ailə üzvlərinə xüsusi diqqət və qayğı göstərirlər.

yaralanan və Buzovna qəsəbəsindəki Sanator-Kurort Reabilitasiya Mərkəzində müalicələrini davam etdirən hərbiçilərə görüşüblər.

Əvvəlcə qonaqlar mərkəzin foyesində Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin guşəsi önünə gətirilmiş qoyub, hörmət və ehtiramlarını bildirdilər.

Sonra onlar reabilitasiya mərkəzində hərbiçilərin müalicəsi və burada yaradılan şəraitə yaxından maraqlanıblar.

Sentyabrın 27-dən başlayan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində iştirak edən və yaralanan hərbiçilərin müalicəsi, sağlamlıqlarının bərpası hər zaman diqqət mərkəzində saxlanılır.

A.Əliyev və E.İbrahimov Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və qazilə ailələrinə və qazilərə göstərdiyi diqqət və qayğıdan, Vətən müharibəsində qələbəmizin əhəmiyyətindən danışıaraq yaralı hərbiçilərin tezliklə sağalaraq ailələrinə və xidmət yerlərinə qayıtma- larını arzulayıblar.

Sonda mərkəzdə müalicə alan yaralı hərbi qulluqçulara hədiyyələr təqdim olunub.

Ceyhun BAYRAMOV: "GUAM demokratiyanın təşviqi, regional təhlükəsizliyin gücləndirilməsi üçün vacib regional platformadır"

28 dekabr 2020-ci il tarixində Demokratiya və İqtisadi İnkişaf Naminə Təşkilat - GUAM-ın Xarici İşlər Nazirliyi Nazirinin növbəti 36-cı iclası keçirilib. Azərbaycanın xarici işlər şurası Ceyhun Bayramovun sədrliyi ilə keçən iclasda Gürcüstan xarici işlər naziri David Zalkaliani, Moldova xarici işlər və Avropaya inteqrasiya naziri Aureliu Çokoy və Ukrayna xarici işlər nazirinin müavini Vasil Bodnar iştirak ediblər.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda 2020-ci il ərzində GUAM çərçivəsində əməkdaşlığın qiymətləndirilməsi, gələcək illər üçün təklif və tövsiyələr müzakirə olunub.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov bildirib ki, Azərbaycanın GUAM-da sədrliyi başa çatır. Nazir qeyd edib: "Ötən il bir çox mənada çətin il olub. İndi isə əməkdaşlığımızı qiymətləndirmək və gələcəyə baxmaq vaxtıdır.

GUAM demokratiyanın təşviqi, regional təhlükəsizliyin gücləndirilməsi və davamlı inkişafın gücləndirilməsi üçün vacib regional platformadır. Bizim təşkilatımızın beynəlxalq əlaqələr sistemində rolu əhəmiyyətli dərəcədə artırmaqda davam edir. Biz inancımızla, daha çox effektivlik və sinerji imkanları üçün potensial mövcuddur.

Müsbət inkişaf təşkilatlararası əməkdaşlıq sahəsində də müəssisədir. GUAM və Dəmir Yolları Əməkdaşlıq Təşkilatı arasında anlaşma memorandumu imzalanıb. Birlişmiş Millətlər Narkotiklərə qarşı mübarizə idarəsi ilə anlaşma memorandumu layihəsi də tərtib edilmişdir. GUAM-in xarici işlər nazirinin müavini Vasil Bodnar iştirak ediblər.

Biz əsasən təşkilatımız üçün çox vacib layihə olan GUAM Neqliyyat Dəhlizinin reallaşdırılmasına diqqət ayırdıq. Neqliyyat Nazirliyinin sonuncu görüşü və birgə bəyanat bağlanmasının genişləndirilməsi üçün vacib addımdır. Artıq Neqliyyat Dəhlizi layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması üçün Avropa İttifaqı ilə işləməyə başlamışıq və Al-nin bu layihəni dəstəkləməyə marağını yüksək qiymətləndirik".

Nazir bildirib ki, GUAM-in daha bir qabaqcıl təşəbbüsü - azad ticarət sazişi ilə bağlı danışıqlar davam edir. Layihənin bütün üzv dövlətlərin maraqlarına və gözləntilərinə uyğun şəkildə inkişaf etməsi çox vacibdir.

"Biz beynəlxalq təşkilatlarla GUAM formatında səmərəli əməkdaşlıqdan və birgə fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsindən məmnunluq. BMT Baş Assambleyasının hazırkı 75-ci sessiyası çərçivəsində "Birlişmiş Millətlər Təşkilatı ilə GUAM arasında əməkdaşlıq" qətnaməsi yekdilliklə qəbul edilmişdir. Biz eyni zamanda BMT Baş Assambleyasının "GUAM regionunda həll olunmamış münaqişələr və bunların beynəlxalq hüquqa əhəmiyyətli təsirləri" ilə bağlı qətnamə layihəsinin təşviqi istiqamətində işimizi davam etdiririk".

Biz AI üzv dövlətlərinin GUAM üzv ölkələrinin Helsinki Yekun Aktında bəyan etdiyi kimi, ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və suverenliyi daxil olmaqla, qaydalara əsaslanan beynəlxalq qaydalarla və inkişaf siyasətləri" ilə bağlı qətnamə layihəsinin təşviqi istiqamətində işimizi davam etdiririk".

İtaliya Qarabağda yeni infrastruktur qurmaqda yaxın köməkçimizdir

Əvvəl 1-ci səh.

Dünyada hökm sürən koronavirus pandemiyası əsl dostların münasibətinə mane ola bilər. Belə ki, Azərbaycan Vətən müharibəsində Qələbə qazandıqdan sonra ölkəmizə ilk nümayəndə heyəti İtaliyadan gəldi. Dekabr ayında əvvəlcə İtaliya Deputatları Palatasının sədr müavini Ettore Rosatunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycanda səfərdə oldu. Bundan az sonra eləcə də İtaliya Respublikasının Xarici İşlər və Beynəlxalq Əməkdaşlıq Nazirliyinin dövlət katibi, ölkəmizdə Azərbaycanın İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumət Ləvazımı Komissiyasının həmsədri Mariljo Di Stefanonun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycanı səfər etdi.

Har iki nümayəndə heyətinin qəbul edən Prezident İlham Əliyev İtaliya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin davamlı olduğunu vurğulayıb. Belə ki, bu əlaqələr siyasəti, iqtisadi, eləcə də digər sahələrdə uğurlu inkişaf edir. Azərbaycanın birinci ticarət tərəfdaşının İtaliya olduğunu qeyd edən dövlət başçısı iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin keçən il 6 milyard dollar çıktığını bildirdi. Bunun böyük hissəsi enerji resurslarına aiddir. Lakin gələcək

Birgə Bəyannamə layihəsində də aydın şəkildə öz əksini tapacaqdır", - deyən nazir qeyd edib ki, münaqişələr, uzunsürən xarici işlər və cavabdehliyin olmaması sülh və təhlükəsizliyi təhdid altına alır. Cənubi Qafqazda və ümumilikdə bütün Avropada sülh və təhlükəsizlik üçün təhdid olan Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin qeyri-qanuni işğalı sona çatıb. Azərbaycan 30 ilə yaxındır ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinə açıq-aşkar pozan Ermənistanın işğalı altında olan əraziləri üzərində nəzarəti bərpa etdi. Birlişmiş Millətlər Təşkilatının əsas orqanları tərəfindən qəbul edilmiş qərarların icrası beynəlxalq hüquq qaydalarına uyğun şəkildə həyata keçirilməsinin əsas yoludur.

Azərbaycan öz suveren ərazisində hərəkət edib və suverenliyi, ərazi bütövlüyü, habelə milli əhalisinə qarşı yönələn ciddi təhlükəni dəf etmək üçün zəruri olan adekvat və müntəzəm tədbirlər görür. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri beynəlxalq humanitar hüquqa ciddi şəkildə riayət edərək, yalnız legitim hərbi hədəflərə qarşı gücdən istifadə edib.

Hücumların miqyası və ardıcılığı, habelə Ermənistan tərəfinin hərbi əməliyyatlardan əvvəl və onların gedişatında verdiyi bəyanatlar Azərbaycanın milli əhalisinə və milli infrastrukturuna qarşı hücumlarını əvvəlcədən planlaşdırıldığını və Ermənistanın cinayətkar hərbi strategiyasının bir hissəsi kimi həyata keçirildiyini bir daha sübut edib.

"Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad edilmiş ərazilərə dərindən mədəni mülkiyyət də daxil olmaqla, bu ərazilərin nə dərəcədə dağıldığını bir daha şahidi olduq. Məsələn, işğala qədər on minlərlə azərbaycanlı yaşadıqı Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlı şəhərlərində demək olar ki, bütün bina və infrastruktur yerləyərsən edilib. Azərbaycan Respublikası, Rusiya Federasiyası prezidentləri və Ermənistan baş nazirinin 10 noyabr tarixli birgə Bəyannaməsinə uyğun olaraq, Ermənistanın tərk etdiyi Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarında da vəziyyət fərqli deyil. Həmin əraziləri tərk edən erməni hərbləri və burada məskunlaşmış şəxslər bu rayonlardan qovulmuş azərbaycanlı əhalisinə məxsus evləri, məktəbləri və digər ictimai infrastrukturunu qəsdən və heç bir qəddarlıq olmadan dağıtmışlar. Məsələlər yandırılıb, ətraf mühitə bəpəolunmuş zərər vurulub, dini abidələr talan edilmişdir. Bu hərbi cinayətləri törədənlerin hər biri məsuliyyətə cəlb olunmalıdır.

Ümid edirik ki, 44 günlük müharibənin başa çatmasından sonra yaranmış vəziyyəti münaqişədən sonrakı yenidənqurma və bərpa, eləcə də dinc birgəyaşayışın bərpa olunması mərhələsi kimi xarakterizə olunacaq. Üç tərəfli Bəyannamə Ermənistanla Azərbaycan arasında texninin otuz ilə yaxın davam edən silahlı münaqişənin son qovulması, məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtması və nəhəng iqtisadi potensialın

infrastukturu yaradılması məqsədilə "Azərənəri" ASC ilə İtaliyanın "Ansaldo Energia" şirkəti arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq sahəsində təchizat müqaviləsi imzalanıb. Videokonfrans formatında imzalanmış müqaviləyə əsasən, Ağdam, Füzuli, Kəlbəcər və Qubadlı rayonlarında inşa olunacaq 4 ədəd 110 kilovoltluq yarımstansiyaların avadanlıqlarla təchizatını məhz İtaliya şirkəti həyata keçirəcək.

Bir daha qeyd edək ki, Ermənistanın 30 il ərzində işğal altında saxladığı Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan rayonlarında bütün infrastruktur, o cümlədən elektrik stansiyaları, yarımstansiyaları, ötürücü xətlər dağıdılaraq yerləyərsən edilib. Bu ərazilərdə enerji sistemlərinin əsarəlamət qalmayıb. Laçın, Kəlbəcər, Şuşa və digər ərazilərdə işə erməni vandalları tərəfinə enerji infrastrukturunu dağıdıblar, avadanlıqların xeyli hissəsini dağıyıp aparıblar, qalanlarını isə partladılıb, yuxud yandırılıb.

Beləliklə, dost İtaliya Qarabağda yeni enerji infrastrukturunu qurmaqda dəstəklənir. Xatırladıq ki, İtaliya şirkətləri indiyədək Azərbaycanın həyata keçirdiyi neft-qaz və ixrac layihələrində fəal iştirak ediblər. "Əsrin

Azərbaycan və Türkiyə xarici işlər nazirləri arasında telefon danışıqı olub

Dekabrın 28-də Azərbaycan Respublikası xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovla Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu arasında telefon danışıqı baş tutub.

Xarici İşlər Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazirlər 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyannamənin icrası və bölgədə mövcud olan vəziyyəti müzakirə ediblər.

Tərəflər həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər regional məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Ermənistanın hüquq mühafizə orqanları bu ölkə hərbcilərinin törətdikləri cinayətlərlə bağlı beynəlxalq hüquqa uyğun araşdırma aparmalıdır

Əvvəllər məlumat verildiyi kimi, bəzi kütləvi informasiya vasitələrində və sosial media sahifələrində Azərbaycan və Ermənistan hərbi qulluqçuları tərəfindən törədilməsi güman edilən, döyüş əməliyyatları zamanı həlak olmuş hərbcilərin, mülki şəxslərin meyitləri üzərində təhqiredici hərəkətlər edilməsi, habelə əsir götürülmüş hərbcilər və mülki vətəndaşlarla qeyri-insani rəftarı əks etdirən çoxsaylı videogörüntülər yayılıb.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu və Hərbi Prokurorluq tərəfindən aparılmış təhlillər zamanı saxta videolar istisna oluna-rəq reallığı əks etdirməsinə ciddi şübhələr yaranan videogörüntülər, o cümlədən bəzi hallarda əsir düşmüş şəxslərin baş və boğaz nahiyəsinin kəsilməsi yolu ilə qətlə yetirilməsi faktlarının hər biri üzrə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Həmin hadisələr üzrə Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu tərəfindən cinayət işlərinin başlanaraq təqsirkar şəxslərin məsuliyyətə cəlb olunması və digər şəxslərin müəyyənədirilməsi istiqamətində əməliyyat-istintaq tədbirlərinin davam etdirilməsi barədə iki dəfə rəsmi məlumat verilməsinə baxmayaraq, qarşı tərəfdən həmin faktlarla bağlı hər hansı açıqlamanın verilməməsi onun təsdiq edir ki, bu cinayətlər Ermənistan hüquq mühafizə orqanları tərəfindən araşdırılmır və Ermənistan rəhbərliyinin bundan sonra da siyasi iradə nümayiş etdirməyəcək cinayət törətməyi şəxslərin cəzalandırılması istiqamətində hər hansı bir addım atmaq niyyəti yoxdur.

Döyüş əməliyyatları zamanı həlak olmuş Azərbaycan hərbi qulluqçularının meyitləri üzərində təhqiredici hərəkətlər, əsir düşmüş azərbaycanlı hərbcilərlə qeyri-insani rəftarı əks etdirən videogörüntülər, mülki Azərbaycan vətəndaşlarının öldürülməsi və onlara xəsarət yetirilməsi faktları ilə bağlı Ermənistan hüquq mühafizə orqanları tərəfindən tədbir görülməsi, üzünə düşən beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, cinayət faktları üzrə açıq və ədalətli araşdırma aparılması üçün Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu tərəfindən beynəlxalq təşkilatlara müraciət edilib.

Hazırda Azərbaycan hərbi qulluqçularına qarşı qanunazidd hərəkətlər, 101 mülki Azərbaycan vətəndaşının öldürülməsi, 423 nəfərə xəsarət yetirilməsi ilə bağlı bütün cinayət işləri üzrə Azərbaycan Respublikasının prokurorluq orqanları tərəfindən zəruri və intensiv istintaq hərəkətləri aparılır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə müvafiq olaraq, işni səffat və açıq quran Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu bir daha bəyan edir ki, təqsirli şəxslərin müəyyən ediləcək mövcud hüquqi mexanizmi və beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində məsuliyyətə cəlb olunmasında ötrü mümkün olan bütün tədbirlər görülməklə ictimaiyyəti bundan sonra da geniş məlumat verəcək.

Baş Prokurorluq hesab edir ki, Ermənistan hüquq mühafizə orqanları öz ölkəsinin hərbciləri tərəfindən törədilmiş cinayət hadisələri ilə bağlı beynəlxalq hüquq normalarının tələblərinə uyğun olaraq araşdırma aparmalı və dünya ictimaiyyətinə etraflı məlumat verməlidir.

Əvvəl 1-ci səh.

Dövlət mümkün olan bütün tədbirləri həyata keçirir

Dünya ölkələri vətəndaşlarını bu virusdan qorumaq üçün hazırda pandemiya qarşı ən effektiv vasitə olan karantin rejiminin təbiiqinə həyata keçirməyi üstün tuturlar. Azərbaycan da bu üsulu təbiiq edən ölkələr sırasındadır. COVID-19 infeksiyası yayılmağa başladığı ilk günlərdən Azərbaycan da bütün istiqamətlər üzrə qabaqcıl tədbirlər həyata keçirilməyə başlandı. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, hələ yanvar ayında koronavirusun ölkə ərazisində yarıda biləcəyi təhlükənin qarşısını almaqsa məqsədi ilə zəruri qabaqcıl tədbirləri start verildi. Profilaktik və təxirəsalınmaz qərarların həyata keçirilməsi üçün Nazirlər Kabinetinin yanında aidiyyəti dövlət qurumlarından ibarət Operativ Qərargah yaradıldı. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyələrinə nəzərən olaraq, xəstəlik ölkəmizə sərhədlərinə yaxınlaşmadan əvvəl hökumət problemin ciddiliyini anladı və dünyada öz sərhədlərini qapadan, bütün təhsil müəssisələrini bağlayan, kütləvi tədbirləri, idman yarışlarını təxirə salan ilk ölkələrdən biri oldu. Virusun geniş yayılmasının qarşısını almaqsa məqsədi ilə ölkə ərazisində çəyik və sistemli preventiv tədbirlərin davamı olaraq martın 14-dən sosial izolyasiya qaydaları təbiiq olundu, aprelin 5-dən isə xüsusi karantin rejimi elan edildi.

Dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq, ilk növbədə, ölkə səhiyyəsi koronavirusla səmərəli mübarizə üçün tələb olunan standartlara uyğunlaşdırıldı. Xəstəlik diaqnozunun qoyulması üçün əhəmiyyətli olan laboratoriyaların sayı 8 dəfə artırıldı. Bölgələri də əhatə etməklə ölkədə 10 modul tipli xəstəxana quraşdırıldı. COVID xəstələri üçün 10 mindən çox çarpayı yerli yaradıldı. Həkim çatışmazlığı probleminin həlli üçün 5 ölkədən - İtaliya, Çin, Kub, Rusiya və Türkiyədən müxtəssislər dəvət edildi.

Birbaşa ölkə rəhbərindən ciddi nəzarət və tapşırıqlarına əsasən, pandemiya qarşı həyata keçirilən mühüm çəyik və operativ tədbirlər infeksiyanın yayılmasını mümkün qədər məhdudlaşdırmağa və sanitariya-epidemioloji vəziyyəti nəzarətdə saxlamağa imkan verdi, kütləvi yoxlanmanın qarşısını aldı. Koronavirusla əlaqədar ilkin mərhələdə dövlət tədbirləri böyük fəlakətdən qorudu. Karantin dövrü ərzində pandemiya-dan əziyyət çəkən insanlar dövlət tərəfindən dəstək göstərilərək, maddi və sosial yardımlar edildi. Dövlət vətən-

Müdafiə Nazirliyi Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqlarının ordumuza hücumu ilə bağlı məlumat yayıb

Dekabrın 27-də saat 15:30 radələrində Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Ağdam (Akaku) kəndi istiqamətində qanunsuz erməni silahlı qrupu və ya ərazidə qalmış Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqlarından ibarət 6 nəfərlik dəstə Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum edib. Nəticədə bir nəfər hərbi qulluqçumuz - əsgər Qənbərov Elmir Rəyil oğlu şəhid olub, əsgər Əliyev Emin Süleyman oğlu isə yaralanıb. İlkin tibbi yardım göstəriləndən sonra yaralı hərbi qulluqçumuz tibb müəssisəsinə təxliyə edildi, həyatı üçün heç bir təhlükə yoxdur.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görülən tədbirlər nəticəsində qanunsuz erməni hərbi dəstəsinin altı üzvü məhv edildi.

Bu kimi hal təkrarlansa, Azərbaycan Ordusu tərəfindən qəti tədbirlər görülməkdir.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin ailəsinə dərin hüznlə başsağlığı verir və səbir diləyir. Allah rəhmət eləsin!

Şəhidə ehtiram ən ali vətənpərvərlikdir

O ordu qalibi və güclüdür ki, onun müzəffər Ali Baş Komandanı, vətənpərvər və peşəkar şəxsi həyəti vardır. Vətən müharibəsində qazandıqımız tarixi qələbələrində əsasən də məhz bu amillər dayanır. Ötən əsrin 70-ci illərindən Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan milli hərbi kadr hazırlığı və ordu quruculuğu strategiyası bu gün Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. İqtisadi və siyasi qüdrətinin gümbəgün artıran Azərbaycanda dövlət-xalq-ordu birliyi, möhkəm həmrəylik və güclü iradə vardır. Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbə həm də milli ruhun, xalq-lider birliyi-nin daha bir ifadəsi oldu. Ölkə Prezidentinin də dediği kimi: "Azərbaycan xalqı öz birliyi-ni göstərdi, yüksək mədəni ruhunu göstərdi. Bu qələbənin səbəbləri də Azərbaycan xalqıdır. Biz birlik, iradə, əzmkarlıq, milli ruh göstərək tarixi missiyamızı yerinə yetiririk".

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, dekabrın 28-də Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında şəhidi-

mizin qarşılama mərasimi olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vasif Talibov tədbirdə iştirak edib. Dövlət və hökumət nümayəndələri, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasındakı hərbi atəşə aparatının Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı nümayəndəliyinin zabıtları və şəhidin ailə üzvləri tədbirdə iştirak ediblər.

Şəhid olan hərbi qulluqçumuz Gülməmmədov Amin Mais oğlunun üzrəngi bayrağımıza bükülmüş cənəzəsi hərbcilərin müşayiəti ilə mərasim yerinə gətirildi.

Şəhidimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükuta yad edildi. Ali Məclisin sədri şəhidimizin xatirəsinə ehtiramın bildirdi. Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun əsgərləri tərəfindən yayılın atəşi açıldı.

Sonra "Qurani-Kərim"dan ayələr oxundu, şəhid cənəzəsinin öntüdəndən keçildi.

Şəhidin cənəzası doğulduğu kəndə yola salındı.

Ali Məclisin sədri şəhidin ailə üzvləri ilə görüşdü, onlara başsağlığı verdi.

Müsbət dinamika arxayınlıq yaratmamalıdır

Əvvəl 1-ci səh.

Qaydalara əməl etmək hər kəs üçün vacibdir

Lakin təəssüf ki, hələ də vətəndaş arasında təhlükəli xəstəliyə qarşı məsuliyyətsizlik və biganəlik halları baş verir. Hətta evdə müalicə olunan koronaviruslu xəstələr qaydalara riayət etmədən yaşayış yerindən çıxıb digər yerləri yoluxdurmaqdan da çəkinmirlər. Odur ki, COVID-19 infeksiyasının kütləvi yayılmasının qarşısını alınması məqsədilə təbiiq edilən xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar aktiv koronavirus xəstələrinin profilaktikasına nəzarət tədbirləri davam etdirilir.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, dekabrın 26-27-də respublika ərazisində 9 nəfər aktiv koronavirus xəstəsi ictimai yerlərdə aşkar edilərək saxlanılıb və yasaqları evlərə qaytarılıb. 8 nəfər bəzində isə Cinayət Məcəlləsinin 139-1.1 (epidemiya əleyhinə və karantin rejimlərinin pozulması) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Sərt karantin rejiminin təbiiq edildiyi şəhər və rayonların giriş və çıxışlarında quraşdırılmış xüsusi postlarda polis əməkdaşları və Daxili Qoşunların hərbi qulluqçuları tərəfindən nəzarət-profilaktiki yoxlamalar davam etdirilir. Yoxlamalar nəticəsində müxtəlif bölgələrdən karantin postlarını keçməyə cəhd edən koronavirus xəstələri, qanunsuz olaraq rayonlararası səmənşində fəaliyyəti ilə məşğul olan sürücülər də aşkarlanmışdır.

Unutmayaq ki, pandemiya qarşı görülən tədbirlərin səmərəli olması vətəndaşların qaydalara əməl etmələrindən asılıdır. Mövcud qanunlar və karantin rejimi ilə bağlı təbiiq edilən qaydalar hər kəs üçün əsas olmalıdır. Qaydaları pozan insanlar daha məsuliyyəti davranış nizam-intizamı rəhbərliyi etsələr, pandemiyanı nəzarətdə saxlamaq mümkün olacaq.

Kütləvi peyvəndlənmə təbiiq olunma qədər bu bələdan qorunmağın ən effektiv yolu sərt karantin və izolyasiyaadır. Vətəndaşlar özlərini, yaxınlarını düşüncəli maksimum dərəcədə əhatə etməli, qoyulan tələblərə, verilən tövsiyələrə etinasız yanaşmamalı, bəsit gigiyenik qaydalar riayət etməli, maska taxmalı, sosial məsafəni saxlamalı, ehtiyac olmadıqda evdən çıxmamalıdır. Yalnız bu zaman yoluxma zəncirini qırmağa kömək edə, virusa birgə qalib gələ bilər.

Xəyalə MURADLI, "Azərbaycan"

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti katankanın (Ø8 mm-lik) satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 08 yanvar 2021-ci il saat 18:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Gösterilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 152, "Çinar plaza", 24-cü mərtəbə. Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1263.

Tender komissiyası

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti koronavirus infeksiyasına qarşı fərdi mühafizə vasitələri və dezinfeksiya məhsullarının satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 11 yanvar 2021-ci il saat 18:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Gösterilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 152, "Çinar plaza", 24-cü mərtəbə. Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263.

Tender komissiyası

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti fərdi mühafizə vasitələrinin satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 12 yanvar 2021-ci il saat 18:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Gösterilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 152, "Çinar plaza", 24-cü mərtəbə. Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Bakı Metropoliteni” QSC tərəfindən 22 dekabr 2020-ci il tarixdə keçirilmiş Bakı Metropoliteninin tikinti sahələri üçün tikinti mallarının açıq tender üsulu ilə satın alınmasına dair müsabiqədə “YURD-F” MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilat ilə 28.12.2020-ci il tarixdə ƏDV daxil 214570,14 (iki yüz on dörd min beş yüz yetmiş manat 14 qəpik) manat məbləğində müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən 27 avqust 2020-ci il tarixdə www.etender.gov.az Portalında, 29 avqust 2020-ci il tarixdə “Azərbaycan” qəzetində dərc edilmiş “Əmək müqaviləsi bildirişləri altsisteminin təkmilləşdirilməsi” üzrə xidmətlərin satın alınmasına dair keçirilmiş açıq tenderdə Tender komissiyasının qərarı ilə “Virtual Azərbaycan Qrup Of Kompani” MMC müsabiqənin qalibi elan olunmuşdur.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC tərəfindən dəftərxana ləvazimatlarının və təsərrüfat mallarının satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 25 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “Simplex” QSC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC tərəfindən mebel avadanlıqlarının satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 23 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “AZƏRİ-M” Şəxsi Sahibkar Şirkəti qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC tərəfindən təşviqat materialları və çap məhsullarının satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 25 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “Tuna” QSC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-nin nəzdində Peşə Təhsil Mərkəzi tərəfindən dəftərxana ləvazimatlarının və təsərrüfat mallarının satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 25 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “Simplex” QSC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu Publik Hüquqi Şəxsi açıq tender elan edir

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Xüsusi Şərtlərlə Təyinat Üzrə Mərkəzi Filialı üçün ofis sahəsinin icarəyə götürülməsi işinin satın alınması. Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesabla köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı tələb olunmur. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər: - iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri (sənədin orijinalı skan edilmalı və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); - tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır); - tender təklifi dayərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır); - Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yeri-nə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin, habelə son bir il ərzində (faaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması (sənədin orijinalı skan edilmalı və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); - iddiaçının son bir ildeki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2019-cu il üzrə); - iddiaçının son bir ildeki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (sənədin orijinalı skan edilmalı və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);

- satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sənədə peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə sərişməsinin, etibarlılığının olması;
- satınalma müqaviləsinin bağlamaq səlahiyyətinin olması;
- mikro, kiçik və orta sahibkarlıq meyarlarına uyğun olması barədə məlumat (Dövlət Statistika Komitəsindən alınmalıdır. Sənədin orijinalı skan edilmalı və pdf formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- öz əmlakından sərbəst və məhdudiyyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması;
- müllis elan olunmaması, əmlakı üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması;
- satınalma prosedurlarının bağlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməməsi.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçılar tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 22.01.2021-ci il saat 14:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 01.02.2021-ci il saat 14:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri 02.02.2021-ci il saat 14:00-da açılaçaqdır.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu Publik Hüquqi Şəxsi açıq tender elan edir

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Maddi-Məişət Şəraitinin Müayinəsi Üzrə Mərkəzi Filialı üçün ofis sahəsinin icarəyə götürülməsi işinin satın alınması. Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesabla köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı tələb olunmur. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər: - iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri (sənədin orijinalı skan edilmalı və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); - tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır); - tender təklifi dayərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır); - Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yeri-nə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin, habelə son bir il ərzində (faaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması (sənədin orijinalı skan edilmalı və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); - iddiaçının son bir ildeki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2019-cu il üzrə);

- iddiaçının son bir ildeki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (sənədin orijinalı skan edilmalı və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sənədə peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə sərişməsinin, etibarlılığının olması;
- satınalma müqaviləsinin bağlamaq səlahiyyətinin olması;
- mikro, kiçik və orta sahibkarlıq meyarlarına uyğun olması barədə məlumat (Dövlət Statistika Komitəsindən alınmalıdır. Sənədin orijinalı skan edilmalı və pdf formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- öz əmlakından sərbəst və məhdudiyyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması;
- müllis elan olunmaması, əmlakı üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması;
- satınalma prosedurlarının bağlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməməsi.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçılar tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 22.01.2021-ci il saat 14:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 01.02.2021-ci il saat 14:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri 02.02.2021-ci il saat 14:00-da açılaçaqdır.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-nin nəzdində Peşə Təhsil Mərkəzi tərəfindən mərkəzin inzibati binası üçün müxtəlif təyinatlı malların satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 25 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “RZALI” MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-nin nəzdində Peşə Təhsil Mərkəzi tərəfindən mərkəzin kitabxanası üçün kitabların satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 23 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “SİNKOD YAYIN VƏ DAĞITIM” MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-nin nəzdində Peşə Təhsil Mərkəzi tərəfindən mərkəzin inzibati binası üçün məlumat xarakterli lövhələrin satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 25 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “ZƏRDABI-NƏŞR” MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-nin nəzdində Peşə Təhsil Mərkəzi tərəfindən texniki avadanlıqların satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Kotirovka sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 25 dekabr 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, “CASPEL” MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının 2021-ci il üçün pul və maliyyə sabitliyi siyasətinin əsas istiqamətləri barədə

BƏYANATI

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənablarının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət və dərin islahatlar nəticəsində uzun illər ərzində yaradılmış iqtisadi və hərbi potensial 2020-ci ildə Vətən müharibəsində müzəffər ordumuzun düşmən qüvvələri üzərində parlaq qələbəsinə və COVID-19 pandemiyasının neqativ təsirlərini minimumlaşdırmağa imkan verdi.

2020-ci ildə ölkədə presedenti olmayan xarici və daxili şoklar kombinasiyasına vaxtında və adekvat cavab verilmişdir. İctimai həyatın və iqtisadi fəaliyyətin bütün sferalarına güclü təsir göstərən bu şoklar il ərzində effektiv idarə olunmuşdur.

Mərkəzi Bankın 2020-ci ildə pandemiya və xarici mühitin kəskin pisləşməsinə qarşı hökumətlə sıx koordinasiya şəraitində gördüyü tədbirlər nəticəsində ölkədə makroiqtisadi sabitlik təmin edilmiş, o cümlədən qiymətlər sabitliyi və valyuta bazarında tarazlıq qorunmuşdur.

Əhalinin və biznesin dəstəklənməsi istiqamətində qəbul edilmiş antiböhran planı, monetar şəraitin yumşaldılması və makroprudensial yumşalmalar iqtisadi aktivliyin daha çox azalmasını qarşısını almış, iqtisadi subyektlərin gəlirlərindəki itkiləri qismən kompensasiya etməyə imkan vermişdir.

2021-ci il və ortamüddətli dövrdə ölkə iqtisadiyyatı qarşısında dayanıqlı iqtisadi artım trayektoriyasına qayıdı, növbəti 10 ildə ümumi daxili məhsulun iqtisadi artımına nail olunması, yeni reallıqlar nəzərə alınmaqla dayanıqlı makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, habelə işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası kimi mühüm çağırışlar var.

2021-ci ildə də Mərkəzi Bankın pul siyasəti makroiqtisadi dayanıqlığın əsas sütunlarından olan qiymət sabitliyinə yönəldiləcəkdir. Pul siyasətini həyata keçirərkən Mərkəzi Bank inflyasiyaya təsir edən başlıca xarici və daxili amilləri diqqət mərkəzində saxlayacaqdır. Inflyasiya hədəfinə nail olmaq məqsədilə monetar siyasətin effektivliyini artırmaq üçün əlavə tədbirlər görülməkdədir.

Maliyyə sektorunun sabitliyinin təmin edilməsi, maliyyə vasitçiliyinin, pul və kapital bazarlarının dərinləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdiriləcəkdir. Pandemiya-dan zərər çəkmiş iqtisadi subyektlərə dəstək məqsədilə reqlayativ güzəştlərdən istifadə diqqətdə saxlanacaqdır.

I. 2020-Cİ İLDƏ PUL SIYASƏTİ

1.1. Pul siyasətinin həyata keçirilməsi mühtəti

2020-ci il əsasən global pandemiya elan edilən COVID-19 virusu ilə mübarizə şəraitində keçmişdir. Epidemioloji vəziyyətlə əlaqədar əvvəlki illərdən bəri azalmağa olan global ticarətin kəskin enişi, təchizat zəncirində pozulmalar, iş yerlərinin bağlanması və artan qeyri-müəyyənliklər global iqtisadiyyatda da birbaşa və dolaylı təsir etmişdir. Həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət və antiböhran tədbirləri pandemiyanın neqativ təsirlərini minimumlaşdırmağa imkan vermiş, ölkədə makroiqtisadi və maliyyə sabitliyi təmin olunmuşdur.

Son bir neçə ildə gedən proseslər 2020-ci ilin mürəkkəb il olacağını gözləməyə əsas verirdi. Ticarət müharibələri və dezinteqrasiya meyilləri ilə bağlı global iqtisadi aktivlikdə səngimə müşahidə edilirdi. Təsədüfi deyil ki, 2018-ci ilin sonlarından başlayaraq Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) global iqtisadi artıma dair proqnozunda hər növbəti hesabatda azalmaq istiqamətində korreksiya edirdi. Neftin orta qiyməti 2018-ci ildə 72 dollar olduğu halda 2019-cu ildə 12% azalaraq 64 dollara endi.

Koronavirusun sürətlə yayılması 2020-ci ilə global iqtisadi artım perspektivlərini daha da pisləşdirdi və bütün dünyada siyasət qurucuları qarşısında yeni situasiya yaratdı. BVF-nin son proqnozlarına görə 2020-ci ildə global iqtisadiyyatın 4.4% kiçiləcəyi gözlənilir ki, bu da 2008-2009-cu il maliyyə böhranı dövründəki iqtisadi tənəzzül tempindən yuxarıdır. O cümlədən inkişaf etmiş ölkələr üzrə 5.8%, inkişaf etməkdə olan ölkələr üzrə 3.3% resessiya proqnozlaşdırılır. Azərbaycanın ticarət tərəfdaşı olan ölkələr üzrə resessiyanın orta hesabla 7.1% olacağı gözlənilir. Eniş yumşaltmaq üçün bir sıra ölkələrdə ev təsərrüfatlarını və biznesi dəstəkləmək üçün böyük fiskal stimullaşdırma paketləri ilan edilmiş, ekspansiv pul siyasəti tədbirləri həyata keçirilmişdir.

2020-ci ilin ötən dövründə dünya bazarında əmtəə qiymətləri, o cümlədən enerji qiymətləri çox dəyişən olmuşdur. Dünya əmtəə qiymətləri cari ilin 11 ayında enerji sektoru üzrə 29% ucuzlaşmış, qeyri-enerji sektoru üzrə 10.9% bahalaşmışdır. Dünya ərzaq qiymətləri bu dövrdə 4% yüksəlmişdir.

Brent markalı neftin 2020-ci ilin ötən dövründə hər barel üçün orta qiyməti 43 ABŞ dolları olmuşdur ki, bu da 2019-cu ilin orta qiymətindən 33% aşağıdır. Pandemiya şəraitində mart ayında OPEC+ sazişində fasilə və neft təklifinin kəskin artırılması qiymət şokuna rəvac vermişdir. Aprel ayında neft qiymətləri son onilliklərin tarixi minimumlarına enmişdir. Yeni OPEC++ sazişinin bağlanması, təsiri COVID-19 peyvəndinin hazırlanması istiqamətində irəliləyişlər və ilin ikinci yarısında iqtisadi aktivliyin nisbətən bərpası gözləntiləri bu dövrdə neftin qiymətini də bir qədər yüksəlməsinə səbəb olmuşdur.

Pandemiyanın təsirləri özünü global ticarət və investisiyalarda da göstərir. Ümumdünya Ticarət Təşkilatının (ÜTT) son hesabatına əsasən 2020-ci ildə global ticarətin həcmi 9.2% azalacağı proqnozlaşdırılır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ticarət və İnkişaf üzrə Agentliyinin (UNCTAD) "Dünya İnvestisiya Hesabatı"na əsasən global birbaşa xarici investisiyalar 2020-ci ildə 30-40%-ə qədər azalacaqdır.

Beynəlxalq konyunkturun əhəmiyyətli pisləşməsinə baxmayaraq Azərbaycanda tədiyə balansı tarazlığını qorumuşdur. 2020-ci ilin 9 ayında tədiyə balansının cari əməliyyatlar hesabında ÜDM-in cəmi 0.7%-i səviyyəsində kəsir olmuşdur. Tədiyə balansının əsas komponenti olan xarici ticarət balansının əhəmiyyətli azalması müsbət zonada olmuşdur.

Ölkənin strateji valyuta ehtiyatları il ərzində demək olar ki, sabit qalmışdır. Hazırda strateji valyuta ehtiyatları 50 mlrd. ABŞ dollarını və beləliklə ümumi daxili məhsulun həcmi (ÜDM) üstələyir.

Cari ildə pandemiyanın təsiri ilə məcmu təklif və tələbin azalması baş vermişdir. Real sektor müəssisələrinin monitorinqi göstərir ki, bu ilin 11 ayında biznes inam indeksinin orta göstəricisi bütün sektorlar üzrə ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə geriləmişdir. Ev təsərrüfatları arasında aparılmış sorğuya əsasən istehlakçı inam indeksi 2020-ci ildə mənfəi zonaya düşmüşdür.

Dünyada və ölkəmizdə iqtisadi vəziyyətə dair qeyri-müəyyənlik, logistika zəncirində müvəqqəti pozulmalar şəraitində yanvar-noyabr aylarında iqtisadiyyata investisiya qoyuluşları ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4% azalmışdır.

Məcmu tələbin komponentlərində azalma fonunda rəsmi statistikaya görə, cari ilin 11 ayında iqtisadiyyatın baza sahələri olan qeyri-neft-qaz sənayesi və kənd təsərrüfatında iqtisadi artım davam etsə də, bütövlükdə ümumi daxili məhsul real ifadədə 4.3%, o cümlədən neft sektoru üzrə 6.5%, qeyri-neft sektoru üzrə 2.9% azalmışdır.

Son aylar qeyri-neft sektoru üzrə iqtisadi azalma tempi nisbətən səngisə də, məcmu buraxılış kəsinə neqativ zonada qiymətləndirilir. Hökumətin və Mərkəzi Bankın birgə aktiv antiböhran tədbirlərinin icrası, xüsusən də pandemiya zərər çəkən sahələrin dəstəklənməsi tədbirləri iqtisadi aktivliyin azalmasını miqyasını dünyanın bir sıra ölkələri ilə müqayisədə əhəmiyyətli kiçiltməyə kömək etmişdir. Burada kontr-tsiklik fiskal siyasət, yumşaq monetar siyasət və makroprudensial güzəştlər başlıca rol oynamışdır. 2020-ci ilin dövlət büdcəsinə "fiskal fəza"dan istifadə etməklə aparılan düstürləşmə həm makroiqtisadi sabitliyin, həm də iqtisadi aktivliyin dəstəklənməsi baxımından əhəmiyyətli olmuşdur.

1.2. Pul siyasəti və onun nəticələri

2020-ci ildə Mərkəzi Bankın pul siyasəti inflyasiyanın elan edilmiş hədəf daxilində (4±2%) idarə edilməsinə yönəldilmişdir. Mərkəzi Bankın pul siyasəti qərarları pandemiya şəraitində xarici və daxili mühitdən makroiqtisadi

sadi sabitliyə gələn təhdidlərin neytrallaşdırılmasına və inflyasiyanı hədəf çərçivəsində saxlamaqla məcmu tələbin kəskin enişinin qarşısının alınmasına xidmət etmişdir.

Rəsmi statistikaya görə, noyabrda illik inflyasiya 2.4% təşkil etmişdir ki, bu da hədəf diapozonunun mərkəzindən aşağıdadır. Son bir ildə istehlak səbəbindəki məhsulların 8.1%-nin qiyməti dəyişməmiş, 13.3%-nin qiyməti aşağı düşmüşdür. Bahalaşan məhsulların 55%-nin qiymət artımı 2%-dən aşağı olmuşdur.

Son 12 ayda inflyasiya ərzaq məhsulları üzrə 3.9%, qeyri-ərzaq məhsulları üzrə 1.2% və xidmətlər üzrə 1.1% təşkil etmişdir. Pandemiyanın yaratdığı qeyri-müəyyənliklər fonunda istehlak və investisiya xərclərinin azalması ilə məcmu tələbin daralması başlıca anti-inflyasiya amili kimi çıxış edir. Ərzaq inflyasiyasına dünya ərzaq qiymətlərinin yüksəlməsi də təsir göstərmişdir. Orta illik baza inflyasiya 2020-ci ilin 11 ayında 2% təşkil etmişdir.

2020-ci ildə xarici mühitdə baş verən proseslər, inflyasiyanın faktiki dinamikası və valyuta bazarındakı tarazlıq inflyasiya gözləntilərinin dinamikasını müəyyənləşdirən əsas amillər olmuşdur. Dekabrda ev təsərrüfatları arasında aparılmış sorğuya görə növbəti 12 ay üzrə qiymətlərin daha yüksək temple yüksələcəyini gözləyən respondentlərin xüsusi çəkisi 12% təşkil etmişdir. Qeyri-neft əmal sənayesi, ticarət, xidmət sektoru, eləcə də tikinti sektoru üzrə inflyasiya gözləntiləri faktiki inflyasiyaya yaxın səviyyədə formalaşmışdır.

Ümumilikdə, inflyasiya və inflyasiya gözləntilərinə təsir göstərən amillər arasında 2020-ci ildə azaldıcı amillər üstünlük təşkil etmişdir.

Valyuta bazarında sabitliyin qorunması inflyasiyanın hədəf səviyyəsində saxlanılmasında mühüm rol oynamışdır. Cari ildə Mərkəzi Bankda Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun (ARDNF) valyuta satışlarının həyata keçirilməsi üzrə həm qrafikə uyğun, həm də qrafikdən kənar hərəraclar təşkil olunmuşdur. Xarici mühitdə baş verən proseslərin dolaylı təsirləri ilə yaranmış gözləntiləri nəticəsində mart ayında dollarlaşma sürətlənmiş, valyuta bazarında tələb kəskin artmışdır. Lakin vəziyyətə vaxtında verilmiş reaksiya, bazar tələbatının tam ödənilməsi, olduqca mürəkkəb pandemiya şəraitində bankların mübadilə məntəqələrinin işinin effektiv təşkil, bazarla açıq kommunikasiya tez bir zamanda stabilizə nail olmağa imkan vermişdir. Sonradan neftin dünya qiymətini nisbi bərpası və tərəfdaş ölkələrin valyuta bazarında sabitləşmə nəticəsində gözləntilərin yaxşılaşması valyuta bazarında sabitliyi dəstəkləmişdir.

Cari ildə də manatın ABŞ dollarına nəzərən rəsmi məzənnəsi banklararası oqdlər üzrə orta məzənnə əsasında müəyyən edilmişdir. Banklar tərəfindən müəyyən edilən xarici valyutanın alış-satış məzənnələri rəsmi məzənnəyə yaxın olmuşdur.

Manatın məzənnəsi ticarət tərəfdaşı olan ölkələrin valyutalarına qarşı fərqli istiqamətlərdə dəyişmişdir. İkiterəfli məzənnələrin dinamikası çoxtərəfli məzənnənin dinamikasına da təsir göstərmişdir. 11 ayda manatın qeyri-neft ümumi ticarət çəkili nominal effektiv məzənnəsi 8.8%, real effektiv məzənnəsi isə 6.3% bahalaşmışdır. Qeyd edək ki, 2014-cü ilin sonundan bəri real effektiv məzənnə 29.5% ucuzlaşmışdır ki, bu da qeyri-neft sektorunun rəqabət qabiliyyətinə müsbət təsir göstərən amildir.

Monetar şəraitin həm pulun dəyəri, həm də pulun kəmiyyəti hesabına yumşaldılması cari ildə də davam etdirilmişdir.

2020-ci ildə faiz dəhlizinin parametrlərinə dair qərarlar pandemiya şəraitində iqtisadi aktivliyin dəstəklənməsi prioriteti ilə makroiqtisadi sabitliyin qorunması zərurəti arasında optimal balansın saxlanılmasına xidmət etmişdir. 2020-ci ildə faiz dəhlizinin parametrləri 8 dəfə müzakirə edilmiş, uçot dərəcəsi mərhələlərə 7.5%-dən 6.25%-ə və faiz dəhlizinin yuxarı həddi 9.25%-dən 6.75%-ə endirilmişdir. Faiz dəhlizinin aşağı həddi isə 5.75% səviyyəsində dəyişməz saxlanılmışdır. Ümumilikdə, uçot dərəcəsi 2018-ci ilin əvvəlindən bəri 2.4 dəfə (15%-dən) azalmışdır.

Manatla pul bazası ilin əvvəlindən 7.1% artmışdır. İl ərzində pul təklifinə təsir göstərən başlıca amil dövlət büdcəsinin gəlir və xərclərindən asılı olaraq formalaşan vahid xəzinə hesabının dəyişimi olmuşdur. Mərkəzi Bank tərəfindən pandemiya şəraitində iqtisadiyyata zəruri nöqtəvi likvidlik dəstəyinin göstərilməsi də pul təklifinə təsir etmişdir. Ümumilikdə, pul siyasətinin dəyər baxımından yumşaldılmağa başlanıldığı 2018-ci ilin əvvəlindən bəri pul təklifi 52% artmışdır.

Pul siyasətinin yumşaldılması Mərkəzi Bankın depozit əməliyyatları və qismüddətli notları üzrə faiz dərəcələrinin, eləcə də dövlət qiymətli kağızlarının gəlirliyinin azalması ilə müşayiət edilmişdir. Banklararası bazarda faizlər, habelə depozit və kredit faizləri risk premiyası ilə yumşalan monetar şərait arasında tarazlaşmışdır. Ümumilikdə, 2018-ci ilin yanvarından bəri manatla yeni kreditlər üzrə orta faizlər 5.5 faiz bəndi azalmışdır. Real sektorda pandemiyanın təsiri ilə güclənən risklər faizlərin daha çox azalmasını məhdudlaşdırmışdır.

Cari ildə depozitlərin dollarlaşma səviyyəsi azalmağa davam etmişdir. İlin əvvəlində pul əqrəqatlarına daxil xarici valyutada əmanət və depozitlərin cəmi əmanət və depozitlərdə 54.9% olan xüsusi çəkisi mart ayının yekunu üzrə 56.5%-ə yüksəlsə də, sonradan tədricən azalaraq noyabrda 50.2% təşkil etmişdir. O cümlədən fiziki şəxslərin əmanətlərinin dollarlaşması noyabrın yekunu üzrə 52.7%-dir.

Iqtisadiyyatda likvidliyin effektiv idarə olunması məqsədilə Mərkəzi Bank müxtəlif bazar əməliyyatlarından adekvat istifadə etmişdir. Bank sisteminin likvidlik mövqeyindən asılı olaraq Mərkəzi Bankın sterilizasiya alətlərinə tələb aylar üzrə fərqli olmuşdur. İl ərzində Mərkəzi Bank 62 depozit hərəracı və 46 notların yerləşdirilməsi hərəracı keçirmişdir. Pandemiyanın təsiri ilə makroiqtisadi sabitlik üzərində yaranmış təhdidlərin qarşısının alınması və valyuta bazarında tarazlığın dəstəklənməsi üçün sterilizasiya portfelinin durasıyası azaldılmışdır. Mərkəzi Bankın təşkil etdiyi hərəraclarla il rübünə başlayaraq tələbin təklifi üstələməsi müşahidə olunmuş, bu alətlər üzrə gəlirlilik faiz dəhlizinin aşağı həddinə yaxınlaşmışdır.

Pul siyasətinin effektiv kommunikasiyası 2020-ci ildə diqqətdə saxlanılmışdır. Cari ildə öncədən ictimaiyyətə açıqlanmış qrafikə uyğun olaraq Mərkəzi Bankın hər bir siyasət qərarı ilə bağlı müvafiq analitik şərhilərlə press-relizləri dərc edilmiş, müntəzəm mətbuat konfransları keçirilmişdir. Pul siyasəti icmal rüblük əsasında ictimaiyyətə açıqlanmışdır. Mərkəzi Bankın fəaliyyəti rəsmi internet sahifəsi, habelə "Twitter", "Youtube" sosial şəbəkələri vasitəsilə işıqlandırılmışdır. 2020-ci ilin sonunda Mərkəzi Bankın "Facebook" sosial şəbəkəsində də rəsmi sahifəsi yaradılmışdır.

1.3. Maliyyə sabitliyi və maliyyə sektorunun inkişafı

2020-ci ildə maliyyə sabitliyi siyasəti başlıca olaraq maliyyə bazarlarının və sisteminin sabitliyinin təmin olunmasına, pandemiyanın neqativ təsirlərini minimumlaşdırılmasına, əhalinin və biznesin dəstəklənməsinə yönəldilmişdir. Yaranmış vəziyyətə baxmayaraq, maliyyə vasitçiliyinin genişləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilmişdir.

Cari ildə bank sektorunun sağlamlaşdırılması istiqamətində radikal addımlar atılmış, maliyyə dayanıqlılığın itirilmiş 4 bank sistemdən kənarlaşdırılmışdır. Hər dörd bank üzrə əhalinin əmanətlərinin verilməsi əsasən təmin edilmiş, 24 mindən çox əmanətçiyə 615 mln. manat məbləğində əmanət qaytarılmışdır.

Pandemiya ilə bağlı real sektorda yaranmış vəziyyət kredit qoyuluşlarının dinamikasına təsir göstərən əsas amil olmuşdur. Biznes subyektlərinin maliyyə resurslarına əlçatanlığının dəstəklənməsi məqsədilə Mərkəzi Bank bank ictimaiyyətinin nümayəndələri və sahibkarlarla aktiv əməkdaşlıq çərçivəsi yaratmışdır. Bağlanmış banklar nəzərə alınmadan bank sektoru üzrə 11 ayda ipoteka kreditləri 11.9%, biznes kreditləri 1% artmış, istehlak kreditləri isə 4.5% azalmışdır. İlin əvvəlindən bankların sənayeye kredit qoyuluşu 43.3% artmış və onun biznes portfelində payı 18.4%-dən 26.1%-ə yüksəlmişdir. Bundan başqa, yüksək multiplikativ təsirə malik olan tikintiyə kredit qoyuluşları cari ilin 11 ayında 9.1% artmış və onun portfeldə payı 11.9%-ə çatmışdır.

Fəaliyyətdə olan bankların əsas resurs mənbələrindən olan əhalinin bank əmanətləri bağlanmış banklar istisna olmaqla ilin əvvəlindən dəyişməyərək 7.8 mlrd. manat təşkil etmişdir.

Pandemiyaya qarşı görülmüş sosial təcrid tədbirləri nəticəsində biznesin və əhalinin öz borclarına lazımı səviyyədə xidmət etmək imkanları zəifləmişdir ki, bu da kredit portfelinin keyfiyyətinə təsir göstərir. Bununla belə bankların portfelində problemli kreditlərin payı il ərzində birqədərli səviyyədə olmuş və noyabr ayının yekunu üzrə 6% təşkil etmişdir.

Bank sektorunun reqlayativ tələbi əhəmiyyətli üstələyən kapital adekvatlığı ödəniş qabiliyyəti olmayan kreditörlerden yaranan itkiləri qarşılamağa kifayət edir. 2020-ci ilin 11 ayında banklar tərəfindən ümumilikdə 116.7 mln. manat məbləğində səhmdar kapital artırılmışdır.

Bank sektorunun likvid aktivləri 9 mlrd. manatdır və bank sistemi üzrə ani likvidlik əmsali 59% təşkil etməklə, normativi (30%) 2 dəfəyə yaxın üstələyir.

Yaranmış qeyri-müəyyən şəraitə və iqtisadiyyatda resessiyaya baxmayaraq, siqorta sektorunda ilin əvvəlindən başlanmış artım davam edir. Ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən 11 ayda siqorta haqları 9% artmışdır. Siqorta haqları könüllü həyat siqortasında 14%, könüllü qeyri-həyat siqortasında 7%, icbari siqorta növlərində isə bütövlükdə 4% artmışdır. Siqorta sektorunun aktivlərində ciddi azalma müşahidə edilməmişdir. Hazırda sektorun kapital mövqeyi onun yüksək ödəmə qabiliyyətini təmin edir. Dövr ərzində məcmu kapitalı məqbul səviyyədə olmayan 3 siqorta şirkəti mövcud qanunvericilik çərçivəsində görülməz nəzərdə tədbirləri nəticəsində sektordan kənarlaşdırılmışdır. Siqortaçıların istehlakçılara münasibətində bazar davranışları ciddi nəzərdə saxlanmışdır. Siqorta qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi, onun qabaqcıl beynəlxalq siqorta təcrübələrinə uyğunlaşdırılması, siqorta fəaliyyətinin rəqəmsallaşdırılması, peşəkar kadrların hazırlığı, siqorta istehlakçılarının maarifləndirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Kapital bazarının inkişafı, tənzimləmə və nəzərdə proseslərinin səmərəliliyinin artırılması üzrə işlər cari ildə də davam etdirilmişdir. Emitentlərin və investorların kapital bazarında iştirak imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə stimullaşdırıcı tarif rejimi yaradılmış və fond birjasında listing stimullaşdıran diferensial tariflər müəyyən edilmişdir. Qiymətli kağızlar bazarında istiqraz emissiya etməklə maliyyələşmə imkanlarının genişləndirilməsi üzrə hüquqi baza təkmilləşdirilmişdir. Xarici investorların ölkəmizin kapital bazarına çıxış imkanının artırılması məqsədilə beynəlxalq depozitlarla əməkdaşlıq davam etdirilmiş, Mərkəzi Bankın IOSCO təşkilatına assosiativ üzvlüyü təmin edilmişdir. 2020-ci ilin 11 ayında keçən ilin müvafiq dövrünə nəzərən ticarət həcmi korporativ qiymətli kağızların təkrar bazarında 1.7 dəfə, repo bazarında isə 1.9 dəfə artmışdır.

Mərkəzi Bank tərəfindən pandemiya dövründə kapital bazarı iştirakçılarının dəstəklənməsi çərçivəsində reqlayativ tətillər, habelə emitentlərin və investorların bazarda iştirakını dəstəkləyən tarif güzəştləri verilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin mart ayında imzaladığı müvafiq sərəncama və Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi antiböhran planına uyğun olaraq Mərkəzi Bank pandemiyanın təsirlərini əhali, biznes və maliyyə institutları üçün bir sıra tənzimləyici güzəştlər barədə qərarlar qəbul etmişdir.

Bu qərarların icrası çərçivəsində banklar tərəfindən ilin ötən dövründə 50 min borcunun 1.2 mlrd. manat krediti restrukturizasiya edilmişdir. Restrukturizasiya olunmuş məbləğin 87%-i biznes, 9%-i istehlak, 4%-i isə ipoteka kreditlərinin payına düşmüşdür. Kredit portfelinin restrukturizasiyası Mərkəzi Bankın reqlayativ yumşaltma tədbirləri ilə yanaşı, bankların öz təşəbbüsü ilə də aktiv şəkildə aparılmışdır.

Banklar tərəfindən sahibkarlıqla məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə nağdsız ödənişlər üzrə xidmət haqlarına 50%-dək güzəşt təbiiq edilmişdir. İşsiz kimi qeydiyyatdan alınan 600 min vətəndaşa bürdəfəlik ödənişlərinin verilməsi üçün ən qısa müddətdə bank hesabları açılmış və ödəmə kartları təqdim edilmişdir. Bankomatlar qarşısında vətəndaş sıxlığını idarə olunması məqsədilə pensiyalar və sosial yardımların istənilən bankın bankomatından əlavə xidmət haqqı ödənilmədən əldə edilməsi imkanı yaradılmışdır.

Pandemiya şəraitində bank sektoruna, əhalinə, biznes qurumlarına rəqəmsallaşmanın zəruriliyini bir daha sübut etdi. Cari ildə nağdsız ödəniş infrastrukturundan istifadənin genişlənməsi və banklar tərəfindən təqdim edilən innovativ ödəniş xidmətlərinin çeşidinin artırılması iqtisadi dövrüyünün ağırdılması və nağd iqtisadiyyatın daralmasını dəstəkləmişdir. 11 ayda ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən ödəniş kartları vasitəsilə aparılan ölkədaxili nağdsız əməliyyatların həcmi 34%, təmassız ödənişlərin həcmi 5.2 dəfə, internet və mobil bankçılıq üzrə aparılan hesablaşmaların həcmi isə müvafiq olaraq 65% və 90% artmışdır.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının 2021-ci il üçün pul və maliyyə sabitliyi siyasətinin əsas istiqamətləri barədə BƏYANATI

Əvvəli 22-ci səh.

Əhali, biznes subyektləri, dövlət qurumları arasında ödənişləri müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq məkanından və zamanından asılı olmayaraq 5-10 saniyə ərzində tam başa çatdırılması imkan verən və mobil ödəniş həllərini dəstəkləyən 24/7/365 rejimində fəaliyyət göstərən Ani Ödənişlər Sistemi yaradılmışdır. Eyni zamanda maliyyə xidmətlərinin rəqəmsal əlçatanlığının təmin edilməsi istiqamətində aparılan digər layihə Blokçeyn əsaslı Rəqəmsal Identifikasiya Sisteminin yaradılması olmuşdur.

Aprəl ayından başlayaraq özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində Mərkəzi Bankın təşviqi ilə 21 bank tərəfindən həssas əhali qrupuna daxil olan 591 nəfərə 1.7 mln manatlıq istehsal və ictimai işə avadanlıqları, iri və xırdabuynuzlu mal-qara kimi müxtəlif aktivlər təqdim edilmişdir.

Bu proqramın ehatə dairəsinin daha da genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Kənd yerlərində maliyyə resurslarına çıxışın artırılması məqsədilə Mərkəzi Bank əlaqədar qurumlarla birgə layihəyə başlamışdır. Layihə çərçivəsində kənd təsərrüfatı sahibkarlarının, xüsusən kiçik aqrobiznesin maliyyə xidmətlərinə çıxışının artırılması istiqamətində qabaqcıl təcrübəyə əsaslanan maliyyə-ləşmə mexanizmləri işlənir.

Real iqtisadiyyatın dayanıqlı maliyyə resurslarına çıxışının dəstəklənməsi məqsədilə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə Mərkəzi Bank arasında 2020-ci ildə maksimal həddi 50 milyon ABŞ dolları olmaqla, ümumilikdə 200 milyon ABŞ dolları məbləğində svop əməliyyatlarının aparılmasına dair razılıq əldə olunmuşdur. Bu günə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə bağlanmış aktiv svop əməliyyatları 18.2 milyon dollardır.

II. 2021-Cİ İLƏ PUL VƏ MALİYYƏ SABİTLİYİ SİYASƏTİ

2021-ci ilin pul və maliyyə sabitliyi siyasəti dünyada iqtisadi aktivliyin, qlobal əmtəə və maliyyə bazarlarındakı vəziyyətin perspektivləri ilə bağlı qeyri-müəyyənləşmə risklərini yüksək olduğu bir şəraitdə formalaşdırılır. Növbəti ildə də pandemiya ayrı-ayrı ölkələrin iqtisadi dayanıqlıq potensialını sınağa çəkəcəkdir. Risklər başlıca olaraq epidemioloji vəziyyətlə əlaqədar olmaqla xarici və daxili mühitə təsir potensialını saxlayır.

Digər tərəfdən Azərbaycan iqtisadiyyatının uzunmüddətli dövrdə aşağı neft gəlirləri-nə uyğunlaşması, Vətən müharibəsindən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə böyük bərpa və qayıdış işlərinin reallaşdırılması, habelə ölkədə növbəti 10 ildə iqtisadi artıma yönələn yeni inkişaf strategiyasının sürətlə reallaşdırılması ilə bağlı böyük çağırışlar formalaşmışdır.

Belə bir şəraitdə 2021-ci ildə makroiqtisadi və maliyyə sektorunun sabitliyinin qorunması makroiqtisadi və makroprudensial siyasətlərin əsasını təşkil edəcəkdir.

Mərkəzi Bank makroiqtisadi və maliyyə sabitliyi vasitəsilə pandemiya təsirlənən iqtisadi artımın dayanıqlı əsaslarla bərpa edilməsinə dəstək verəcəkdir. Pul siyasəti növbəti ildə də qiymət sabitliyinə fokuslaşmaqla dayanıqlı iqtisadi artım üçün vacib şərtlərin təmin edilməsində mühüm rol oynayacaqdır. Maliyyə sektorunun dayanıqlılığının gücləndirilməsi, maliyyə vasitəçiliyinin və maliyyə bazarlarının inkişafı istiqamətində səylər davam etdiriləcəkdir.

2.1. Makroiqtisadi proqnozlar

Mərkəzi Bank özünün pul siyasətini növbəti ildə də qlobal və daxili iqtisadi meyillər üzrə proqnozları nəzərə almaqla həyata keçirəcəkdir.

Qüvvədə qalan epidemioloji risklər və dünya iqtisadiyyatındakı ümumi qeyri-müəyyənlilik 2021-ci ildə bərpa prosesinin tədrici olaraq göstərir. Ölkələrin və iqtisadi sahələrin adaptasiya imkanlarının fərqliliyi, eləcə də dəyişmiş mühit şəraitində yeni biznes modellərinin axtarılması da bərpaya təsir edən amil olacaqdır. BVF-nin cari ilin oktyabrında açıqladığı proqnozlara görə, 2021-ci ildə qlobal iqtisadi artım 5.2% olacaqdır. İnkişaf etmiş ölkələr üzrə 3.9%, inkişaf etməkdə olan ölkələr üzrə 6% iqtisadi artım proqnozlaşdırılır. COVID-19 əleyhinə vaksinasiya prosesinin artq başlaması bu proqnozların reallaşması ilə bağlı nikbinlik yaradır.

Iqtisadi aktivliyi dəstəkləmək üçün növbəti ildə də aparıcı ölkələrdə fiskal və monetar siyasətlərin stimullaşdırıcı imkanlarından istifa

de ediləcəyi gözlənilir. Dünyanın başlıca güc mərkəzlərində mərkəzi bankların kəmiyyət yumşaldılması siyasətlərinin davam etdirilməsi ehtimalı yüksəkdir. Aşağı faiz dərəcələri mühitinin bütün ilboyu davam edəcəyi gözlənilir.

Azərbaycanın ticarət tərəfdaşları olan ölkələrdə iqtisadi artımın 2021-ci ildə 5% təşkil edəcəyi gözlənilir. Mövcud qeyri-müəyyənliliklər şəraitində tərəfdaş ölkələrin maliyyə bazarlarında yeni kəskin dəyişikliklər dalğası istisna olunmur.

Qlobal əmtəə bazarları ilə bağlı da qeyri-müəyyənliliklər yüksək olaraq qalır. Müxtəlif əmtəələr üzrə dünya qiymətlərinin fərqli istiqamətlərdə dəyişməsi istisna edilmir.

Son vaxtlarda müxtəlif özcəqılıq şirkətlərinin təhlükəsiz və təsiri COVID-19 peyvəndinin istehsalı istiqamətində irəliləyişləri neft bazarına müsbət təsir göstərmişdir. Yenilənmiş proqnozlar 2021-ci ildə neftə olan gündəlik tələbatın artacağını göstərir. Qeyd olunanları nəzərə alaraq bir sıra analitik mərkəzlər dekabrda 2021-ci ilə neft qiyməti proqnozunu artırmaq istiqamətində dəyişmişlər. Başlıca analitik mərkəzlər üzrə 2021-ci ilə konsensus qiymət 1 barelə görə 48 ABŞ dolları səviyyəsində qiymətləndirilir. Bununla belə təklifin artımının qiymət artımını məhdudlaşdıracağı gözlənilir. Digər tərəfdən pandemiyanın texnoloji innovasiyalara verdiyi təkan da nəzərə alınmaqla neft məhsullarına tələbdə uzunmüddətli azalma meyilinin davam edəcəyi ehtimal olunur.

Pandemiya ilə bağlı təklifin azalması şəraitində dünya ərzaq qiymətlərində cari ildə başlanmış bahalaşmanın davam edəcəyi proqnozlaşdırılır. Dünya Bankının proqnozlarına görə 2021-ci ildə qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə 1.4% artacağı gözlənilir.

Qlobal iqtisadi aktivlikdə bərpa qlobal ticarətin də bərpasına müsbət təsir edəcəkdir. Ümumdünya Ticarət Təşkilatının proqnozuna görə, 2021-ci ildə qlobal ticarətin artım tempi 7.2% təşkil edəcəkdir.

Baza ssenari üzrə proqnozlar növbəti ildə Azərbaycanda xarici və daxili balans göstəricilərinin 2020-ci ilə nəzərən yaxşılaşacağını göstərir.

2021-ci ildə pandemiya ilə vəziyyət, neftin dünya bazarında qiymətinin dinamikası, OPEC++ anlaşmasının perspektivləri, ticarət tərəfdaşlarında gedən proseslər, idxalın dinamikası, Azərbaycanın xarici balansına təsir göstərən əsas amillər olacaqdır.

2021-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatının real sektorunda iqtisadi aktivliyin tədricən bərpa olunacağı proqnozlaşdırılır. Rəsmi proqnozlara görə, 2021-ci ildə real iqtisadi artım tempinin baza ssenarisinə 3.4%, o cümlədən qeyri-neft sektoru üzrə 3.1% olacağı gözlənilir. Xarici tələbin bərpası prosesinin başlanması, eləcə də təxirə salınmış tələb hesabına daxili tələbin bərpası iqtisadi artımın bərpası proqnozunun əsasında dayanır. Makroiqtisadi sabitliyin qorunması 2021-ci ildə iqtisadi artımın öz potensialına yaxınlaşmasına şərait yaradan əsas amillərdən biri olacaqdır. Kontr-tsiklik makroiqtisadi siyasət və işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa işlərinin başlanması da 2021-ci ildə iqtisadi artımın əsas drayverlərini canlandıracaqdır. Təqdim edilmiş büdcə layihəsinə əsasən, növbəti ildə dövlət büdcəsi xərclərinin 2020-ci ilə nəzərən 3.8%, o cümlədən əsaslı xərclərin 7.9% artırılacağı proqnozlaşdırılır. Növbəti ildə "fiskal fəza"dan kontr-tsiklik olaraq istifadə olunması makroiqtisadi sabitliyin qorunması baxımından da əhəmiyyətlidir. Ortamüddətli dövrdə isə yeni iqtisadi realliqlər nəzərə alınmaqla yeni makro-fiskal çərçivəyə keçid diqqətdə saxlanılmalıdır. Bundan başqa, dövlət büdcəsi kəsinin mümkün qədər azaldılması və onun dayanıqlı qeyri-inflyasyon mənbələrlə maliyyələşdirilməsi fiskal prioritetlərdən olmalıdır.

2021-ci ildə daxili balans üzrə qeyd olunan proqnozların reallaşması makroiqtisadi siyasətin bütün istiqamətlərinin effektiv koordinasiyasından asılı olacaqdır.

2.2. 2021-ci il üzrə pul siyasətinin başlıca istiqamətləri

2021-ci ildə də pul siyasətinin prioritet məqsədini milli valyutaya inamın başlıca zəmanətçisi olan qiymət sabitliyi təşkil edəcəkdir. İnflyasiyaya təsir imkanlarını gücləndirmək istiqamətində islahatlar davam etdiriləcəkdir.

2021-ci ildə pul siyasətinin son hədəfi inflasiyanın 4±2% dəhlizində idarə olunması təşkil edəcəkdir. Əvvəlki illərdə olduğu kimi

növbəti il də hədəf istehlak qiymətləri indeksinin son 12 ayda dəyişimi olacaqdır.

İnflyasiya hədəfinə nail olmaq üçün pul siyasətinin aralıq hədəfləri olaraq məzənnə, pul təklifi və faiz dərəcələrindən qərarların transmissiya xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla istifadə ediləcəkdir.

Pul siyasəti yürüdürlərən manatın məzənnəsinin inflasiyaya qısa və ortamüddətli ötürüclüyü diqqətdə saxlanılacaqdır. İstehlakda idxal mallarının əhəmiyyətli paya malik olması məzənnənin başlıca inflasiya amili olmasını şərtləndirir. Növbəti ildə də valyuta bazarında tarazlıq tədiyə balansının vəziyyətindən, dövlətin valyuta tələbi və təklifindən, habelə iqtisadi subyektlərin məzənnə gözləntilərindən asılı olacaqdır. Zəruri hallarda bundan sonra da valyuta bazarında tarazlıq təmin etmək üçün hökumətə birlikdə qabaqcıl tədbirlər görülməlidir. Valyuta tənzimləməsinin optimallaşdırılması işləri 2021-ci ildə də diqqətdə saxlanılacaqdır.

Digər lövbər olan pul təklifi iqtisadi artım və inflasiya proqnozları, habelə maliyyə bazarlarında proseslər nəzərə alınmaqla tənzimlənməlidir.

Hədəflərə nail olmaq üçün perspektivdə də Mərkəzi Bank bütün alat və mexanizmlərdən adekvat istifadə edəcək, verdiyi siyasət qərarlarının ardıcılığı və effektivliyini diqqətdə saxlayacaqdır. Pul siyasəti aletləri üzrə kəmiyyət parametrləri növbəti ildə də iqtisadiyyatın likvidlik ehtiyaclarından və maliyyə bazarlarındakı vəziyyətdən asılı olaraq çevik tənzimlənməlidir. Pul siyasətinin transmissiya effektivliyi gücləndirmək, habelə pul bazarının aktivləşməsinə və gəlirlər əyrisinin formalaşmasına dəstəkləmək üçün əməliyyat prosedurlarının təkmilləşdirilməsi davam etdiriləcəkdir.

Faiz dəhlizinin parametrləri haqda qərarlar makroiqtisadi proqnozlar və risk balansı nəzərə alınmaqla qəbul ediləcəkdir. Pul siyasətinin izafi yumşaldılmasının mümkün neqativ nəticələri nəzərə alınmaqla risklərin qiymətləndirilməsi zamanı konservativ mövqə saxlanılacaqdır. 2021-ci ilin ilk rübündə inflasiyaya azaldıcı təsir göstərən amillərin üstünlüyünü qoruyacağı gözlənilir. Bu dövrdə dünya ərzaq qiymətlərində bahalaşma və epidemiya əleyhinə xərclərin artması məcmu tələbin azalması hesabına neytrallaşma bilər. Ortamüddətli dövr üzrə isə məcmu tələbin və beləliklə iqtisadi artımın bərpası inflasiya prosesinə təsir edən başlıca amillərdən biri olacaqdır. Manatın məzənnəsinin sabitliyinin qorunması həm qısa, həm də ortamüddətli dövrdə makroiqtisadi sabitliyin əsas lövbəri rolunda çıxış edəcəkdir.

Risk balansını və qeyri-monetar faktorların təsir potensialını nəzərə almaqla inflasiyanın hədəfdə saxlanılması növbəti ildə də əhəmiyyətli dərəcədə iqtisadi siyasətin bütün istiqamətləri, xüsusilə fiskal və monetar siyasət üzrə effektiv koordinasiya asılı olacaqdır. Digər tərəfdən ölkədə həyata keçirilən struktur-institusional islahatlar rəqabət mühitini yaxşılaşdırmalıdır ki, bu da dayanıqlı qiymət sabitliyi üçün əhəmiyyətlidir.

Mərkəzi Bank inflasiyaya təsir imkanlarını yüksəldilməsi istiqamətində fəaliyyətini 2021-ci ildə də davam etdirəcəkdir. Pul siyasətinin strateji çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi, transmissiyaya faiz kanalının gücləndirilməsi şərtlərinin realizasiyası xüsusi diqqətdə saxlanılacaqdır. Yeni bank qanunvericiliyi də Mərkəzi Bankın bütün istiqamətlərdə fəaliyyətini institusional əsaslarla qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırmaqla onun başlıca mandat olan qiymət sabitliyinə təsirini gücləndirəcəkdir.

Effektiv kommunikasiya və şəffaflığın yüksəldilməsi 2021-ci ildə də diqqətdə saxlanılacaqdır. Kommunikaşiyada məqsəd iqtisadi subyektlərdə adekvat gözləntilər formalaşdırmaqla onları davranışına təsir göstərərək ibarət olacaqdır. 2021-ci ildə də öncədən ictimaiyyətə açıqlanmış qrafika uyğun olaraq (Əlavə 1) Mərkəzi Bankın hər bir siyasət qərarı ilə bağlı müvafiq analitik şərhlərə press-revizləri dərc ediləcək, müntəzəm mətbuat konfransları keçiriləcəkdir. Beynəlxalq səviyyədə mərkəzi banklar üçün qəbul edilmiş şəffaflıq prinsiplərinin tam tətbiqi istiqamətində səylər gücləndiriləcəkdir.

2.3. 2021-ci ildə maliyyə sektorunun inkişafının prioritet istiqamətləri

2021-ci ildə maliyyə sektoru üzrə siyasət maliyyə sabitliyinin qorunması, pandemiya təsirlənən subyektlərə dəstək, habelə maliyyə vasitəçiliyinin və bazarlarının dərinləşdirilməsi kimi istiqamətlərə yönəldiləcəkdir.

2021-ci ildə də maliyyə sektorunun iqtisadi artımında rolunu daha da yüksəltməlidir.

Maliyyə sabitliyinin qorunması istiqamətində, ilk növbədə, bank nəzarəti çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi, risk əsaslı və kontr-tsiklik prudensial tənzimləmənin tətbiqi davam etdiriləcəkdir. Prudensial tənzimləmə çərçivəsi sistem risklərinin önləyici qaydada aşkar edilməsinə və preventiv tədbirlərin görülməsinə imkan verəcəkdir. Kredit təşkilatlarının risklərin idarə edilməsi üzrə daxili potensialının yüksəldilməsi, banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi üzrə səylər gücləndiriləcəkdir. Beynəlxalq standartlara uyğun rəquliyativ çərçivə və banklarda təkmil risk idarəetməsi sektorun sağlamlılığını dəstəkləyəcəkdir.

Əmanətlərin siqortalanması mexanizminin yeni çərçivəsinə dair yeni strategiyaların 2021-ci ildə reallaşdırılması bank sektoruna etimadı qoruyacaqdır. Strategiya fiziki şəxslərin qorunması əmanətləri üzrə kompensasiya məbləğinin dəyişdirilməsi ilə yanaşı, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin bank hesablarında olan vəsaitlər üzrə kompensasiya məbləğinin müəyyənləşdirilməsini və notariaların depozit hesablarında qalmış fiziki şəxslərə məxsus pul vəsaitlərinin tam məbləğdə siqortalanmasını nəzərdə tutur. Nəzərdə tutulan dəyişikliklər əmanətlərin mütləq əksəriyyətinin əmanətinin tam qorunmasına, banklarda risk idarəetməsinin təkmilləşdirilməsinə, bazar intizamı və rəqabət mühitinin gücləndirilməsinə, beləliklə bank sisteminin dayanıqlılığını və əmanətçilərin mənafehinin etibarlı qorunmasına imkan verəcəkdir.

Maliyyə xidmətləri istehlakçılarının hüquqlarının müdafiəsi sisteminin gücləndirilməsi və əhəlinin maliyyə savadlılığının yüksəldilməsi istiqamətində fəaliyyət davam etdiriləcəkdir.

Pandemiyadan zərər çəkmiş iqtisadi subyektlərə dəstək məqsədilə tətbiq olunan rəquliyativ güzəştlərin zərurət olduqda vaxtının uzadılması və vəziyyətdən asılı olaraq modifikasiyası diqqətdə saxlanılacaqdır. Bu tədbirlər borcalanların maraqlarının müdafiəsinə, kreditləşmənin saxlanılmasına və maliyyə sektorunun stabil fəaliyyətinə istiqamətlənəcəkdir.

Maliyyə-bank sektorunun dərinliyinin artırılması istiqamətində fəaliyyət gücləndiriləcəkdir. Bankların strategiyalarında biznes kreditləşməsinə diqqət artırılması 2021-ci ildə də təşviq olunacaqdır. Banklararası pul bazarının aktivləşdirilməsi banklar arasında resurs axınının sürətləndirilməsinə və beləliklə biznesin maliyyə resurslarına tələbatının ödənilməsinə xidmət edəcəkdir.

Regionlarda maliyyəyə çıxışın yaxşılaşdırılması xüsusi diqqətdə saxlanılacaqdır. İşğaldan azad edilmiş rayonlarda bank-maliyyə infrastrukturunun yaradılması qayıdış planlarının mühüm tərkib hissəsi olacaqdır.

İpoteka kreditləşməsinin bazar mexanizmləri vasitəsilə genişləndirilməsi ölkədə əmlak-tikinti sektorunun inkişafında mühüm rol oynayacaqdır. Bu istiqamətdə yığım-tikinti bankının yaradılması məqsədlə baxılacaqdır.

Maliyyə inklüzivliyinin genişlənməsi məqsədilə maliyyə xidmətlərinin rəqəmsallaşdırılması və "fintex"lərdən istifadə təşviq ediləcəkdir. Növbəti ildə də nağdsız ödəniş infrastrukturundan istifadə imkanlarının genişləndirilməsi və banklar tərəfindən innovativ ödəniş aletlərinin tətbiqi diqqətdə saxlanılacaqdır.

Siqorta sektorunda effektiv tənzimləmə və nəzarətin gücləndirilməsi, siqortanın ehatəsinin genişləndirilməsi ilə maliyyə bazarlarının digər segmentlərinin inkişafına əlavə impuls verilməsi vacib prioritetlərdən olacaqdır. Sektorun maliyyə sabitliyinin, başqa sözlə

onun yüksək ödəmə qabiliyyətinin daim təmin olunması üçün risk əsaslı tənzimləmə və nəzarət çərçivəsinin qurulması diqqətdə saxlanılacaqdır. Beynəlxalq baza prinsipləri əsasında siqorta qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi, siqorta sahəsində maarifləndirmə və təbliğat, peşəkar kadr bazasının gücləndirilməsi, siqorta fəaliyyətinin rəqəmsallaşdırılması istiqamətlərində başlanmış layihələrin icrası geniş miqyasda davam etdiriləcəkdir.

Kapital bazarının inkişafına dair tədbirlər müvafiq strategiya çərçivəsində hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, müasir bazar infrastrukturunun formalaşdırılması, bazarada iştra-kın stimullaşdırılması və nəzarət çərçivəsinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması həyata keçiriləcəkdir. Kapital bazarında hüquqi çərçivənin təkmilləşdirilməsi istiqamətində sekuryritizasiya prosesi, törəmə maliyyə aletləri və repo bazarı üzrə beynəlxalq standartlara uyğun rəquliyativ çərçivəsinin yaradılması, eləcə də maliyyə vasitəçiliyinin təkmilləşdirilməsi və beləliklə də bazarada yeni və daha mürəkkəb alet və xidmət növlərinin bazarada təqdim edilməsi ilə kapital bazarının dərinliyinin artırılmasına dəstək olacaqdır. Kapital bazarında əməliyyat mühitinin təkmilləşdirilməsi üzrə müasir standartlara cavab verən mərkəzləşdirilmiş ticarət sisteminin qurulması, eyni zamanda qiymətli kağızların qeydiyyatı prosesinin elektronlaşdırılması üzrə görülməli işlər emitenlərin və investitorların bazarada çıxış imkanının əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilməsinə təmin edəcəkdir.

Maliyyə sektorunun modernizasiyası üzrə nəzərdə tutulan irimiqyaslı tədbirlərin həyata keçirilməsi beynəlxalq əməkdaşlıqla hazırlanmış xüsusi proqramlarla təmin ediləcəkdir. "McKinsey" ilə birgə hazırlanan proqram çərçivəsində maliyyə inklüzivliyinin dərin diaqnostikası aparılacaq, müvafiq strategiya və konkret fəaliyyət planı hazırlanacaqdır. Maliyyə sektorunun hərtərəfli və dərin diaqnostikasının aparılması üçün Dünya Bankı ilə FSAP İnkişaf Modulu Proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq başlanılmışdır. Kapital və siqorta sektorlarının inkişafı üzrə də beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə spesifik proqramlar hazırlanıb və onların icrasına başlanılıb.

Maliyyə sektorunun başlıca ekosistem problemlərinin həlli üçün hökumətə sıx koordinasiya təmin olunacaqdır. Iqtisadi dövryyənin ağırdılması, makro-fiskal çərçivənin dayanıqlılığının gücləndirilməsi, rəqabət mühitinin yaxşılaşdırılması və s. istiqamətlərdə islahatlar maliyyə sektorunun da fəaliyyətinə müsbət təsir edəcəkdir.

Yekun

2020-ci ildə həyata keçirilən effektiv monetar və prudensial siyasət ölkədə makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin etməyə imkan vermiş, bu istiqamətdə cari ilə müəyyən edilmiş başlıca hədəflərə nail olunmuşdur. Aşağı inflasiya, milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin qorunması, maliyyə sektorunun bütün segmentlərində sabitlik və inkişaf cari ilin başlıca nəticələrindəndir.

2021-ci ildə də milli iqtisadiyyatda makroiqtisadi sabitliyin daha da dərinləşdirilməsi, iqtisadi artım trayektoriyasına qayıdış və iş yerlərinin bərpası, bu hədəflərin reallaşdırılması üçün ölkədə həyata keçirilən makroiqtisadi siyasətin effektiv koordinasiyası diqqət mərkəzində olacaqdır. Maliyyə sabitliyinin qorunması, sektorun bütün segmentlərində inkişaf və dərin islahatlar, maliyyə dərinliyinin və inklüzivliyinin yüksəldilməsi növbəti ildə maliyyə siyasətinin başlıca prioritetləri kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Əlavə 1

Pul siyasəti qərarlarının ictimaiyyətə açıqlanması qrafiki

2021-ci ildə faiz dəhlizinin parametrlərinə dair qərarlar 8 dəfə olmaqla aşağıdakı qrafiklə ictimaiyyətə təqdim ediləcəkdir:

- 29 yanvar
- 19 mart
- 30 aprel
- 18 iyun
- 30 iyul
- 17 sentyabr
- 29 oktyabr
- 17 dekabr

Qeyd olunan tarixlərdən 29 yanvar, 30 aprel, 30 iyul və 29 oktyabr tarixlərində qərarın açıqlanması mətbuat konfransı ilə müşayiət olunacaqdır.

“Azərsu” ASC daxili vəsaiti hesabına “Azərsu” ASC-nin 2020-ci il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmış maliyyə hesabatlarının audit olunması xidmətlərinin satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Tender iştirakçıları <https://www.etender.gov.az>- dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olaraq tender haqqında ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verəcəkdir: *əşəqi qiymət, yüksək keyfiyyət, təcrübə və maliyyə vəziyyəti.*

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə tender təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı: 500 manat
Təşkilat: “Azərsu” ASC
VÖEN: 9900001751
Bank: “Kapital Bank”ASC-nin 1 sayılı Nəsimi filialı
Kod: 200112
Bankın VÖEN-i: 9900003611
M/h: AZ37NABZ 013501000000001944
S.W. İ. F. T. BİK: AİİBAZ2X
H/h: AZ65AİİB 33070019441100216111
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;

- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanlarından təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- rekvizitlər;
- Dövlət Statistika Komitəsindən makro, iri, kiçik və ya orta sahibkar barədə arayış;
- lisenziya;
- son 3 (üç) ildə kommunal sahə üzrə ən azı 2 (iki) MHBS-yə uyğun hazırlanmış konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları hazırlanmış olmalıdır (oxşar iş əhatə edən sifariş əsas podratçı kimi qənaətbəxş şəkildə icra etməsi haqqında məlumat).

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilmişdir). İddiaçılar tenderlə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalan təşkilata ünvanlaya bilərlər.

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **25 yanvar 2021-ci il saat 14:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatını isə **02 fevral 2021-ci il saat 14:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların təklifləri **03 fevral 2021-ci il saat 14:00-da** açılaçaqdır. İddiaçıların açılışın nəticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi “Aztelekom” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti aşağıdakı cədvəldə qeyd olunan göstəricilərə uyğun “Aztelekom” MMC-nin inzibati binası üçün 2 ədəd 800 kVA-lıq dizel generator qurğusu və dizel-generator stansiyası, giriş-paylayıcı qurğusu (GPQ) və elektrik təchizatı sisteminin rekonstruksiyası işlərinin satın alınması üzrə “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq təkliflər sorğusu elan edir

Yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, təkliflər sorğusunda iştirak etmək istəyənlər Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Təkliflər sorğusunun Əsas şərtlər toplusunu “Aztelekom” MMC-nin Tender komissiyasına (faq.mustafayev@aztelekom.az) müraciət edərək əldə edə bilərlər.

Məlumat üçün bildirik ki, təkliflərin qiymətləndirilməsində əşəqi qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi və ödəniş şərtlərinin qəbul olunması kimi meyarlara üstünlük verəcəkdir.

İddiaçılar təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri kağız daşıyıcıda qapalı zərdə möhürlənmiş formada **06.01.2021-ci il saat 17:00-a** kimi aidiyyəti üzrə “Aztelekom” MMC-nin Bakı şəhəri, Tbilisi prospekti, 187 ünvanında yerləşən baş ofisinə təqdim etməlidirlər:

- təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanlarından təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (bir ildən az müddətdə fəaliyyət göstərirsə, həmin dövrü əhatə edən maliyyə hesabatının surəti);
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (bir ildən az müddətdə fəaliyyət göstərirsə, həmin dövrü əhatə edən bank arayışı);

- iddiaçının ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətləri (iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə), ünvan və bank rekvizitləri;
- təkliflər sorğusu təklifini və satınalma müqaviləsinə imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmrin təsdiq olunmuş surəti və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarnamə);
- iddiaçının analoji iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlər, təqdim olunaçaq malların mənsə və uyğunluq sertifikatları;
- iddiaçının təkliflər sorğusu təklifi. Təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır;
- iddiaçının təkliflər sorğusu təklifinin bank təminatı (zərflər açıldığı gündən ən azı 60 bank günü müəyyən edilir və təklifin qiymətinin ən azı 1 (bir) faizini təşkil etməlidir).

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan sənədlər Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Təkliflər sorğusu proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların təklifləri **07.01.2021-ci il saat 11:00-da** açılaçaqdır. Təkliflər sorğusu ilə əlaqədar əlavə suallar yaranacağı halda aşağıdakı şəxsə müraciət etmək tövsiyə olunur: Faiq Mustafayev - Satınalmalar üzrə mütəxəssis (faq.mustafayev@aztelekom.az), tel.: (+99412)344-00-00, daxili 3-72.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Lənkəran Dövlət Universiteti tərəfindən LDU-nun “Lənkəran şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 299 ünvanında yerləşən yataqxana binasının yenidən qurulması” işlərinin satın alınması məqsədilə keçirilən açıq tender prosedurunda iştirak etmiş iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Açıq tender prosedurunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 17 dekabr 2020-ci il tarixli yekun protokoluna əsasən, “Dekor-İnteks” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti qalib elan edilmişdir.

Həmin hüquqi şəxsle 24.12.2020-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Lənkəran Dövlət Universiteti tərəfindən “Yumşaq inventar, yataq ləvazimatı və xüsusi geyimlərin alınması” məqsədilə keçirilən Kotirovka sorğusunda iştirak etmiş iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Kotirovka sorğusu prosedurunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 27 noyabr 2020-ci il tarixli yekun protokoluna əsasən, “Tandem-Biznes” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti qalib elan edilmişdir.

Həmin hüquqi şəxsle 14.12.2020-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Lənkəran Dövlət Universiteti tərəfindən LDU-nun “Elmi kitabxana binasının əsaslı təmiri” işlərinin satın alınması məqsədilə keçirilən açıq tender prosedurunda iştirak etmiş iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Açıq tender prosedurunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 17 dekabr 2020-ci il tarixli yekun protokoluna əsasən, “DEKOR-İNTEKS” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti qalib elan edilmişdir.

Həmin hüquqi şəxsle 24.12.2020-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin “Aztelekom” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən 14 iyul 2020-ci il tarixdə vahid satınalma Portalında elan edilmiş “Bir illik outstaffing (işçi heyətinin idarəedilməsi üsulu olmaqla, işçiləri Sifarişçi şirkətin sərəncamına verməklə xidmət göstərilməsini nəzərdə tutur) xidmətlərinin satın alınması” üzrə keçirilmiş açıq tender prosedurunun qalibi “CASPIAN CONSOLIDATED SERVICES” MMC müəyyən edilmişdir.

“Aztelekom” MMC ilə “CASPIAN CONSOLIDATED SERVICES” MMC arasında 01 noyabr 2020-ci il tarixli satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən yeni yaradılmış Arxiv və Sosial Ödəniş İşlərinin İnzventarlaşdırılması üzrə Mərkəzi Filialı üçün barkod etiketi və arxiv qutularının satın alınması üzrə 11 noyabr 2020-ci il tarixdə elan edilmiş müsabiqə “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 11.2-ci maddəsinə əsasən, tender predmetinin maliyyələşdirilməsini nəzərdə tutan əlaqədar ləğv olunur.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Azərbaycan” qəzetinin 18 noyabr 2020-ci il tarixli nömrəsində dərc edilmiş və dövlət satınalmalarının vahid internet Portalında (<https://www.etender.gov.az>) Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu tərəfindən keçirilən elektron satınalmada (eTender) Giriş-çıxış nəzarət sisteminin, skan proqram təminatının və lisenziyalarının satın alınması üçün təklif verməmiş iddiaçıların sayı üçdən az olduğundan “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 11-ci maddəsinə əsasən, bu LOT üzrə eTenderin davamından imtina edilmişdir.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Bakı Metropoliteni” QSC tərəfindən 23 dekabr 2020-ci il tarixdə dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə Bakı Metropoliteninin III yeni (Bənövşəyi) xəttinə aid “Xocasən” elektrik deposunda kabel xətləri üçün plastik boru və bağlantıların satın alınmasına dair açıq tender (Elektron) üsulu ilə müsabiqə keçirilmiş və “POLIMART” MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilat ilə 71905.49 (yetmiş bir min doqquz yüz beş manat 49 qəpik) manat ƏDV daxil məbləğində müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Lənkəran Dövlət Universiteti tərəfindən “2 sayılı tədris korpusunun heyətində 5 mərtəbəli yeni tədris korpusunun layihəsmeta sənədlərinin hazırlanması” işlərinin satın alınması məqsədilə keçirilən açıq tender prosedurunda iştirak etmiş iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Açıq tender prosedurunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 17 noyabr 2020-ci il tarixli yekun protokoluna əsasən, Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyi Dövlət Baş Layihə İnstitutu “Azərdövlətlayihə” qalib elan edilmişdir.

Həmin hüquqi şəxsle 10.12.2020-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Lənkəran Dövlət Universiteti tərəfindən “Digər nəqliyyat xidmətləri” işlərinin satın alınması məqsədilə keçirilən kotirovka sorğusunda iştirak etmiş iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir. Kotirovka sorğusu prosedurunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının 10 noyabr 2020-ci il tarixli yekun protokoluna əsasən, “Azdecor Servis” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti qalib elan edilmişdir.

Həmin hüquqi şəxsle 10.12.2020-ci il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Aztelekom” MMC tərəfindən 22.12.2020-ci il tarixdə elan olunmuş “FO, TPP tipli kəbellər və naqillərin” satın alınması barədə elan olunmuş açıq tender proseduru tenderin Əsas şərtlər toplusunda dəqiqləşdirilmələr aparılması məqsədilə ləğv olunur.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

“Azərbaycan” qəzeti redaksiyasının kollektivi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti Mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Məmmədova atası **MƏMMƏD MƏMMƏDOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi komitənin Ağcabədi bölgəsi üzrə şöbəsinin müdiri Əlizadə Nəcəfova əzizi **MƏLAHƏT XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin hakimi İsa Nəcəfov Mehmedov atası **RƏHİM HİLAL OĞLU ABASOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Nesirəddin Tusi adına Klinikanın kollektivi həkim-terapevt Mehmedov atası **RƏHİM HİLAL OĞLU ABASOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin kollektivi tibb xidməti general-mayoru Elşad Həmidova atası **BELAL HƏMİDOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Azərbaycan Mellorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin kollektivi cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədov atası **KAMAL MUXTARLININ** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasının rektorluğu və kollektivi qabaqçıl təhsil işçisi, dosent **TACƏDDİN VAHİDOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznle başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin kollektivi tibb xidməti general-mayoru Elşad Həmidova atası **BELAL HƏMİDOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə və idarənin kollektivi QMI-nin Cənub bölgəsi üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi qazi Qəni Axundzadəyə qardaşı, Əməkdar müəllim **QADİR AXUNDOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşgözlülər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Rəyasət Heyəti və kollektivi Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Məmmədova atası **MƏMMƏD MƏMMƏDOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznle başsağlığı verir.

Xeyyam Məmmədov, Qabil Əfəndiyev, Hüseyn Rəziyev, Ənvər Hacıyev və Mansur Orucov **KAMAL MUXTARLININ** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznle başsağlığı verir.

Xeyyam Məmmədov, Qabil Əfəndiyev, Hüseyn Rəziyev, Ənvər Hacıyev və Mansur Orucov **KAMAL MUXTARLININ** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznle başsağlığı verir.

Xeyyam Məmmədov, Qabil Əfəndiyev, Hüseyn Rəziyev, Ənvər Hacıyev və Mansur Orucov **KAMAL MUXTARLININ** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznle başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
 secretary@azerbaijan-news.az
 az.reklam@mail.ru
 azerbaijan-news@mail.ru
 www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
 Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
 539-72-39,
 Məsul katib - 539-43-23,
 Məsul katib müavini - 539-44-91,
 Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
 İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
 Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
 İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
 Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
 Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
 Mühəssislik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələndirilmiş “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlənənlarla barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 7368
Sifariş 3007
Qiyməti 40 qəpik